

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2019/20:MJU11

Fiskeripolitik

Sammanfattning

Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden som rör vattenbruk. Enligt utskottet bör regeringen vidta ytterligare åtgärder för att underlätta utvecklingen av vattenbruket och skyndsamt se över regelverket för att öka graden av vattenbruk i Sverige.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete.

I betänkandet finns 17 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP). I en reservation (S, MP, L) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen. Betänkandet innehåller också sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Ett nittiototal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Utskottets överväganden.....	7
Nationell kvotförvaltning	7
Hållbar förvaltning av fiskbestånden.....	16
Trålfiske	23
Fiskerikontroll och efterlevnad.....	27
Vattenbruk.....	31
Ålförvaltning	37
Övriga fiskefrågor	41
Motioner som bereds förenklat.....	44
Reservationer	45
1. Systemen för nationell fördelning av fiskekvoter, punkt 1 (SD, KD)...	45
2. Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen, punkt 2 (M, C).....	46
3. Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen, punkt 2 (KD)	46
4. Kriterier för nationell tilldelning av fiskemöjligheter, punkt 3 (L).....	47
5. Hållbara fiskemöjligheter, punkt 4 (M)	47
6. Hållbara fiskemöjligheter, punkt 4 (SD).....	48
7. Hållbara fiskemöjligheter, punkt 4 (L)	49
8. Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden, punkt 5 (M).....	49
9. Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden, punkt 5 (V).....	50
10. Förvaltningsplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön, punkt 6 (M)	51
11. Trålfiske, punkt 7 (M)	51
12. Trålfiske, punkt 7 (V).....	52
13. Fiskerikontroll och efterlevnad, punkt 8 (M, SD, KD).....	53
14. Förutsättningarna för vattenbruk, punkt 9 (S, L, MP)	53
15. Vattenbruk som areell näring, punkt 10 (SD).....	55
16. Ålförvaltning, punkt 11 (M).....	56
17. Ålförvaltning, punkt 11 (V).....	56
Särskilda yttranden	58
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (M).....	58
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (SD)	58
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (C).....	58
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (V)	58
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (KD).....	58
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (L).....	59
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	60
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	60
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	69

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Systemen för nationell fördelning av fiskekvoter

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:34 av Roland Utbult (KD),

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP)

yrkandena 4 och 7 samt

2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 8.

Reservation 1 (SD, KD)

2. Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 32 och

2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4.

Reservation 2 (M, C)

Reservation 3 (KD)

3. Kriterier för nationell tilldelning av fiskemöjligheter

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP)

yrkandena 1, 3 och 6 samt

2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 4.

Reservation 4 (L)

4. Hållbara fiskemöjligheter

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 4,

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 9 och

2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 1.1.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (L)

5. Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:294 av Tuve Skånberg (KD),

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP)

yrkande 2,

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkandena 3–5 och

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 8.

Reservation 8 (M)

Reservation 9 (V)

6. Förvaltningsplanen för torsk, sill/strömning och skarpsill i Östersjön

Riksdagen avslår motion

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkandena 6 och 7.

Reservation 10 (M)

7. Trålfiske

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:415 av Solveig Zander (C) yrkande 2,

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 6,

2019/20:1780 av Per Lodenius m.fl. (C) och

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 17.

Reservation 11 (M)

Reservation 12 (V)

8. Fiskerikontroll och efterlevnad

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande 5 och

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkandena 3 och 4.

Reservation 13 (M, SD, KD)

9. Förutsättningarna för vattenbruk

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att underlätta utvecklingen av vattenbruket och skyndsamt se över regelverket för att öka graden av vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 2,

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkandena 20, 22 och 23 samt

2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 25.

Reservation 14 (S, L, MP)

10. Vattenbruk som areell näring

Riksdagen avslår motion

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 11.

Reservation 15 (SD)

11. Ålförvaltning

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 10 och

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 16 (M)

Reservation 17 (V)

12. Laxdöd i Torne älv

Riksdagen avslår motion
2019/20:1757 av Linda Ylivainio (C).

13. Spökgarn

Riksdagen avslår motion
2019/20:2183 av Lars-Arne Staxäng (M).

14. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 3 mars 2020

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Kristina Yngwe

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kristina Yngwe (C), Maria Gardfjell (MP), Louise Meijer (M), Hanna Westerén (S), Isak From (S), John Widegren (M), Runar Filper (SD), Magnus Manhammar (S), Elin Segerlind (V), Betty Malmberg (M), Malin Larsson (S), Magnus Oscarsson (KD), Marlene Burwick (S), Nina Lundström (L), Ulrika Heie (C), Yasmine Eriksson (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 98 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2019/20. De behandlade yrkandena rör bl.a. de nationella systemen för kvotfördelning, hållbar fiskeriförvaltning och åtgärder med anledning av situationen för torskbestånden, trålfiske, fiskerikontroll, förutsättningar för vattenbruksverksamhet i Sverige samt ålförvaltning.

Ett antal motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa yrkanden behandlas därför förenklat i ett särskilt avsnitt.

Motionsyrkandena finns i bilaga 1. Motionsyrkanden som behandlas i förenklad ordning redovisas i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Nationell kvotförvaltning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om systemen för nationell fördelning av fiskekvoter, om generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen samt om kriterier för nationell tilldelning av fiskemöjligheter.

Jämför reservation 1 (SD, KD), 2 (M, C), 3 (KD) och 4 (L).

Motionerna

Systemen för nationell fördelning av fiskekvoter

I kommittémotion 2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 8 föreslås att Havs- och vattenmyndigheten får i uppdrag att genomföra en systemförändring som gagnar det demersala yrkesfisket. Enligt motionärerna har det pelagiska systemet med individuella överförbara fiskerättigheter inom yrkesfisket inneburit kraftiga löneökningar, bättre arbetsmiljö, en förnyring av yrkesfiskarkåren samt bättre förhållanden i fiskberedningsindustrin. En viktig orsak till att systemet fungerar så bra är att det funnits kustkvoter.

Samma motivering framförs även i motion 2019/20:34 av Roland Utbult (KD) som också yrkar på att en systemförändring genomförs för det demersala yrkesfisket.

I motion 2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande 4 anförs att regeringen bör säkerställa att det finns en ökad flexibilitet i det kustnära fisket, ett kombifiske, där det är tillåtet för de småskaliga kustfiskarna att fiska på fler arter, inklusive pelagiska arter. Vidare anförs i yrkande 7 i samma motion att regeringen bör utreda förutsättningarna för avgifter för pelagiskt fiske och användning av intäkterna för att stärka fiskeriförvaltning och insatser för det småskaliga kustnära fisket.

Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen

I kommittémotion 2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 32 anförs att regeringen bör verka för förnyring och generationsväxling inom fiskarkåren. Enligt motionärerna är medelåldern för yrkesfiskare hög, och hindren för unga eller nya fiskare som vill etablera sig är mycket stora. Åtgärder som underlättar generationsväxling inom yrkesfisket behöver vidtas.

I kommittémotion 2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 anförs att fler unga yrkesfiskare ska kunna starta sin verksamhet. Enligt motionärerna har unga fiskare i dag svårt att få yrkesfiskelicenser.

Regeringen bör därför ge Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att i sin licenshantering särskilt beakta behovet av att rekrytera yngre fiskare.

Kriterier för nationell tilldelning av fiskemöjligheter

I kommittémotion 2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 4 framförs att miljövänligt fiske bör premieras genom en högre tilldelning av fiskekvoter. Motionärerna menar att de miljökrav som bör ställas t.ex. kan omfatta vilken typ av bränsle och redskap som används vid fisket.

Enligt motion 2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande 1 bör regeringen säkerställa att de möjligheter som EU-regelverket ger att genom fördelning av fiskemöjligheter stödja fisken som är miljömässigt mer hållbara och bidrar mer till den lokala ekonomin används fullt ut i Sverige.

I samma motion yrkande 3 anförs att den nationella fördelningen av fiskemöjligheter i högre grad ska bidra till en utveckling där fisket ger en betydligt större procent lokala landningar av konsumtionsfisk i Sverige. Motionärerna anser att en större procent lokala landningar av konsumtionsfisk skulle ge en effektivare användning av naturresursen, bidra till livsmedelsstrategin och gynna lokalsamhällen i kustområden.

Vidare anförs i yrkande 6 i samma motion att Sverige bör ta vara på möjligheten att använda tidigare efterlevnad av bestämmelser som ett kriterium vid fördelning av fiskemöjligheter.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Systemen för nationell fördelning av fiskekvoter

Riksdagen beslutade våren 2009 att införa ett system med överlåtbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket (dvs. fiske av sådana arter som huvudsakligen uppehåller sig och jagar föda i den fria vattenmassan, t.ex. sill och makrill). Bakgrunden var att lönsamheten i det pelagiska fisket minskade och att det bedömdes råda en överkapacitet inom denna del av fiskeflottan. Systemet infördes i november 2009 och regleras genom lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter. Lagstiftningen syftar till att främja att fartygsstrukturen i den svenska fiskeflottan medverkar till att bevara fiskeresurserna och till ett fiske som i övrigt är ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart. De pelagiska kvoterna fördelas mellan fiskerättigheter, årliga pelagiska fiskemöjligheter, regionala fiskemöjligheter och kustkvoter.

Enligt den utvärdering av systemet som gjordes av miljö- och jordbruksutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp (2016/17:RFR7) har genomförandet av det pelagiska systemet fungerat väl. Syftet har uppnåtts när det gäller minskad flotta och förbättrad lönsamhet i fiskeföretagen. Det konstaterades att systemet lett till förbättrade möjligheter att planera fisket och försäljningen av fångsten. Därtill har systemet bidragit till att det pelagiska fisket har blivit mer ekonomiskt hållbart, men det är oklart om fisket har blivit

mer miljömässigt och socialt hållbart. Utvärderingen visade även att systemet har underlättat generationsväxlingar inom befintliga fiskeföretag men samtidigt försvårat för nya fiskare utan tidigare anknytning till fisket att komma in i det pelagiska fisket. Vidare lyfte utvärderingen fram kustkvoternas betydelse för det småskaliga kustnära fisket, men noterade att det fanns behov av vidare analys av såväl kustkvoternas storlek som huruvida dessa kvoter bör vara låsta eller mer flexibla. En del av kvoterna för pelagiskt fiske används för att tillgodose regionala fiskeintressen. För att motverka en fortsatt koncentration till västkusten avsattes en regional kvot för fartyg som fiskar i Östersjön och landar sin fångst i Östersjöhamnar. Utvärderingen lyfte den regionala kvotens betydelse för Östersjöfisket och att målet bör vara ett långsiktigt hållbart fiske med lokal förankring runt de svenska kusterna.

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 23) framhöll regeringen att ett fungerande system för fördelning av de nationella kvoterna är en förutsättning för ett hållbart och långsiktigt lönsamt yrkesfiske. Enligt regeringen har det pelagiska systemet med överlåtbara fiskerättigheter uppfyllt sitt övergripande syfte att strukturrationalisera flottan samt inneburit en betydande ökning av lönsamheten och en mer rationell användning av svenska pelagiska kvoter. Regeringens bedömning var därför att överlåtbarhet av fiskerättigheter även fortsättningsvis bör tillämpas i det pelagiska fisket. Regeringen menade vidare att Havs- och vattenmyndigheten vid behov kan korrigera systemet inom ramen för rådande lagstiftning, t.ex. i fråga om hantering av de s.k. kust- och regionkvoterna.

Mot bakgrund av regeringens bedömning att systemet har fungerat väl och uppfyllt de övergripande målen remitterade Havs- och vattenmyndigheten, efter en samrådsprocess, i juli 2019 ett förslag till föreskrifter med några förslag på justeringar. I oktober 2019 fattade Havs- och vattenmyndigheten beslut om att förnya de överförbara fiskerättigheterna för det pelagiska fisket i ytterligare tio år. De slutliga förändringarna i det nu förlängda pelagiska systemet rör i huvudsak kustkvoterna, vilka höjs för sill, skarpsill och makrill för det kustnära småskaliga fisket med avsikten att skapa flexibilitet, förutsättningar för en fortsatt utveckling av kustfisket samt möjligheter till nyetablering. En annan förändring är överlåtbara fiskerättigheter för sill och skarpsill i Bottenhavet och Bottenviken. De fiskelicensinnehavare som tidigare haft årliga fiskemöjligheter i området ska framöver också ingå i systemet med överlåtbara fiskerättigheter med tio års giltighet. De fiskefartyg som får fiskerättigheter i Bottenviken och Bottenhavet kommer också att tilldelas extra kvantitet i form av regional tilldelning under förutsättning att de uppfyller kraven om att endast fiska och landa sina fångster i Östersjöhamnar. I övrigt fördelas fiskerättigheterna inom det pelagiska fisket som tidigare.

När det gäller det demersala fisket (dvs. fiske i bottenzonen) införde Havs- och vattenmyndigheten den 1 januari 2017 ett nytt sätt att fördela fiskemöjligheterna, genom årliga överlåtbara fiskemöjligheter. Det främsta syftet med införandet var att öka möjligheterna för yrkesfisket att efterleva landningsskyldigheten. Systemet baseras på individuella årliga tilldelningar

som tillfälligt går att överlåta under året, med vissa begränsningar, exempelvis koncentrationsspärrar (högsta möjliga innehav av en kvot under året). Det nya systemet innebar bl.a. möjligheter att anpassa fiskemöjligheterna och att planera fisket under året samt minska risken för kollektiva redskapsstopp genom individuellt ansvar för fiskemöjligheter. Vid systemets utformning togs särskild hänsyn till det småskaliga kustnära fisket genom att bl.a. kustkvoter, som inte fördelades på individuell nivå, inrättades.

Det demersala systemet, med överlåtelser som endast får ske under året, skiljer sig från det pelagiska där fiskerättigheter kan överlåtas permanent. Totalt omfattas 17 demersala kvoter, vilket innefattar arterna vitling, gråsej, havskräfta, kolja, nordhavsräka, rödspätta och torsk i olika kvotområden. För dessa kvoter bestäms årligen hur stor del av de nationella kvoterna som ska fördelas individuellt och hur stor del som ska avsättas till kustkvoter.

De som omfattas av individuella årliga demersala fiskemöjligheter är samtliga trålfartyg, de som bedriver fiske efter havskräfta med bur samt fartyg över 10 meter som fiskar med vissa passiva redskap i Västerhavet. Övrigt yrkesfiske efter demersala arter sker på kustkvoterna (såvida en fiskelicensinnehavare inte har flera fartyg varav ett tillhör de kategorier som omfattas av individuell fördelning – i sådana fall avräknas all fångst den individuella tilldelningen).

Efter godkännande från Havs- och vattenmyndigheten kan de demersala fiskemöjligheterna överlåtas mellan olika fiskelicensinnehavare under året. Det som kan utgöra hinder för överlåtelse är exempelvis att koncentrationsnivåer överskrids eller att överlåtelsen anses motverka efterlevnaden av landningsskyldigheten. Den individuella fördelningen grundar sig på historisk infiskning under referensperioden 2011–2014 där det sämsta året per art och kvotområde räknas bort. Koncentrationsnivåer (högsta möjliga innehav av en kvot under året) infördes för att värna det småskaliga fisket så att inte fiskemöjligheterna koncentreras till ett fåtal licensinnehavare.

Havs- och vattenmyndighetens utvärdering 2018 av det första året med det nya demersala systemet visade sammanfattningsvis att många yrkesfiskare ansåg att systemet skapar bättre planeringsmöjligheter och att den praktiska hanteringen kring att överlåta fiskemöjligheter fungerat och kommit igång bra. Samtidigt var nyttjandegraden under 2017 låg för flera demersala kvoter. Enligt utvärderingen tycktes problematiken bero på en kombination av flera faktorer såsom att systemet var nytt samt att det funnits handelsfriktioner på marknaden för överlåtelser genom att det ibland varit svårt för fiskare att hitta någon som ville eller kunde överlåta fiskemöjligheter av den kvot som tillståndshavaren var i behov av.

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) redovisar regeringen att Havs- och vattenmyndighetens utvärdering av år två med systemet med årliga överlåtbara fiskemöjligheter för demersala bestånd visar på en ökad användning av mindre selektiva redskap, ett fortsatt lågt nyttjande av flera kvoter samt att överlåtelser inte skett i önskad omfattning.

Myndigheten gjorde därför vissa justeringar inför 2019 års fiske. Det redovisas även att åtta nyetableringar beviljades under 2018.

Kustkvoternas storlek har varit föremål för utredning inom ramen för utvecklingen av de demersala och pelagiska systemen. Målsättningen är att kustkvoterna ska vara tillräckligt stora för att myndigheten ska ha goda möjligheter att tillgodose regionala och småskaliga fiskeintressen samtidigt som tilldelningen till det fiske som bedrivs utanför kustkvoten inte får bli för låg. Av den samrådshandling som togs fram inför remissen om en förlängning av det pelagiska systemet 2020 framgår att det i genomförda utvärderingar kommer upp flera viktiga synpunkter på förvaltningen av kustkvoten som Havs- och vattenmyndigheten avser att arbeta vidare med i samråd med intressenterna och behandla i en senare remiss. Ett exempel är att olika segment inom kustkvoten kan behöva förvaltas på olika sätt.

Av regleringsbrevet för Havs- och vattenmyndigheten för 2020 framgår att myndigheten under året ska utvärdera om systemet med individuella fiskemöjligheter och tillfälliga överlåtelse inom demersalt fiske har underlättat fiskets bedrivande och efterlevnaden av landningsskyldigheten. Behov av förbättringsåtgärder ska ingå i utvärderingen. I samarbete med Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) ska myndigheten även utvärdera systemets effekter på lönsamheten i fisket, flottstrukturen, fiske- och landningsmönster samt det småskaliga och kustnära fisket. Skillnader jämfört med effekterna av systemet med överlåtbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket ska särskilt belysas. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 31 augusti 2020.

Vidare har Havs- och vattenmyndigheten även fått i uppdrag att under 2020 tillsammans med Jordbruksverket ta fram en ny gemensam strategi för yrkesfisket, vattenbruket, fritidsfisket och fisketurismen samt nya sektorsspecifika handlingsplaner. Arbetet ska utgå från en ekosystemansats, bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem, att stärka måluppfyllnaden i den maritima strategin (inkl. hållbar blå ekonomi) samt i En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet (prop. 2016/17:104). Strategin ska bidra till en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja, särskilt genom att beakta kompetensförsörjning, diversifiering och lönsamhet, samt minska antalet arbetsplatsolyckor och dödsolyckor. I arbetet ingår även att beakta forskning och innovation samt besöksnäringens möjligheter. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 30 oktober 2020.

Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen

Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat frågan om möjligheterna till överlåtelse av fiskelicenser i syfte att underlätta generationsskiftet och nyrekrytering inom fiskerinäringen i Sverige, senast i betänkande 2018/19:MJU3.

För att få bedriva yrkesfiske med fiskefartyg i havet krävs fiskelicens. Detta framgår av artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 1224/2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs. Personlig fiskelicens kan beviljas den som bedriver fiske i sötvattensområden eller i havet utan fartyg. Genom fiske med stöd av licens är företagaren bunden att rapportera sin fångst och även underställd flera skyldigheter. Närmare bestämmelser om fiskelicens finns i fiskelagen (1993:787).

Tidigare fanns ett krav i fiskelagen på huvudsaklig ekonomisk inkomst från fisket för att bli beviljad fiskelicens, vilket gjorde det lättare för någon inom en fiskares familj att få en fiskelicens, samtidigt som det försvårade för andra att komma in i fisket. Detta har dock ändrats bl.a. för att underlätta generationsväxlingar utan direkt koppling till fisket.

Havs- och vattenmyndigheten beslutar om fiskelicenser och personliga fiskelicenser (HVMFS 2014:19 Om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet). Myndigheten beslutar även om de särskilda tillstånd som krävs för att bedriva vissa typer av fiske. Under de senaste åren har myndigheten infört bestämmelser för att underlätta byte av tillståndshavare för fiskare med vissa särskilda tillstånd. För de särskilda tillstånden för fiske efter torsk i Östersjön, för fiske inom effortregleringen i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön samt för fiske efter havskräfta med bottenräl försedd med artsorterande rist går det numera att byta tillståndshavare under förutsättning att minst motsvarande kapacitet, mätt i kilowatt, förs ut ur fisket. För de särskilda tillstånden för fiske efter räka går det att byta tillståndshavare vid generationsskiften eller vid ägarkontinuitet (när samma person eller företag haft ägarandelar i ett fiskefartyg kontinuerligt i tre år).

Som redovisas ovan har miljö- och jordbruksutskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp gjort en utvärdering av det system med överlåtbara fiskerättigheter inom det pelagiska fisket som infördes 2009 (2016/17:RFR7). Det konstaterades då att systemet har underlättat generationsväxlingar inom befintliga fiskeföretag och rekrytering av ungdomar till fartygsbesättningarna. Samtidigt har det försvårat för nya fiskare utan tidigare anknytning till fisket att komma in i det pelagiska fisket. Enligt utvärderingen är fisket väsentligt för att behålla och skapa arbete på landsbygden längs med kusterna, och det är viktigt att följa utvecklingen och arbeta för förbättrade möjligheter för ungdomar att komma in i näringen. Det konstaterades vidare att de pelagiska kustkvoterna är viktiga i det sammanhanget, då kustfisket ofta är den enda möjligheten att starta eget företag som pelagisk fiskare.

Justering av kustkvoternas storlek är en av de huvudsakliga förändringar som gjorts i det pelagiska systemet, vilket efter beslut i oktober 2019 förlängdes i ytterligare tio år. Som redogörs för ovan höjdes kustkvoterna för sill, skarpsill och makrill med avsikten att skapa flexibilitet, förutsättningar för en fortsatt utveckling av kustfisket samt möjligheter till nyetablering.

Kriterier för fördelning av fiskemöjligheter

I betänkande 2017/18:MJU13 Fiskeripolitik behandlade utskottet frågan om att miljövänligt fiske bör premieras genom högre tilldelning av fiskekvoter. Utskottet framhöll då att införandet av det nya systemet för att fördela fiskemöjligheter inom det demersala fisket syftade till att underlätta landningsskyldigheten, minimera utkast och oönskade fångster samt påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. Utskottet ansåg därmed att systemet för tilldelning av kvoter därigenom främjar ett miljömässigt hållbart fiske.

Artikel 16 och 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken reglerar medlemsstaternas hantering av tilldelade fiskemöjligheter och kriterier för medlemsstaternas fördelning av fiskemöjligheter. Enligt artikel 17 ska medlemsstaterna vid fördelning av de fiskemöjligheter som finns tillgängliga tillämpa transparenta och objektiva kriterier, inbegripet miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. De kriterier som används får bl.a. inbegripa fiskets påverkan på miljön, tidigare efterlevnad av bestämmelser, bidraget till den lokala ekonomin samt historiska fångstnivåer. Inom ramen för de fiskemöjligheter som de tilldelats ska medlemsstaterna sträva efter att ge incitament till fiskefartyg att använda selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder, med bl.a. minskad energikonsumtion eller minskade skador på livsmiljöer.

I förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen fastslås att Havs- och vattenmyndigheten får utfärda föreskrifter för fiskets bedrivande som avser fördelning av fiskemöjligheter enligt artikel 16.6 och 16.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken.

Av lagen (2009:866) om överlåtbara fiskerättigheter framgår att av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för fiske genom individuella kvoter får Havs- och vattenmyndigheten för en innehavare av fiskelicens bestämma en överlåtbar andel (fiskerättigheter). Andelens storlek ska fastställas med ledning av omfattningen av fiskelicensinnehavarens tidigare fiske under en referensperiod.

Regeringen har i Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev för 2020 gett myndigheten i uppdrag att redovisa vilka kriterier myndigheten tillämpar vid fördelning av svenska fiskemöjligheter enligt 2 kap. 7 § femte stycket förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, i enlighet med artikel 17 i förordning 1380/2013, för att skapa incitament till fiskefartyg som använder selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder, med bl.a. minskad energikonsumtion eller minskade skador på livsmiljöer. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 30 april 2021.

Utskottets ställningstagande

Systemen för nationell fördelning av fiskekvoter

Utskottet har vid ett flertal tillfällen framhållit att utvärderingen av det pelagiska systemet med överlåtbara fiskerättigheter som infördes 2009 visar att genomförandet fungerat väl och att systemet har uppnått sina syften i form av strukturrationalisering av fiskeflottan, ökad lönsamhet samt förbättrade möjligheter att planera fisket och försäljningen av fångsten. Dessa positiva erfarenheter har legat till grund för att systemet nu förlängts i ytterligare tio år. I sammanhanget vill utskottet framhålla dels att Havs- och vattenmyndigheten i samband med denna förlängning gjort vissa justeringar av exempelvis kustkvoternas storlek och den regionala tilldelningen, dels att myndigheten avser att arbeta vidare i samråd med intressenter i frågan om kustkvoternas förvaltning.

När det gäller de demersala kvoternas fördelning konstaterar utskottet att systemet med individuella årligt överförbara fiskemöjligheter endast varit i kraft sedan 2017 och att det därigenom kan vara svårt att redan nu dra alltför långtgående slutsatser av systemets samlade effekter. Det är positivt att systemet har bidragit till bättre möjligheter att planera verksamheten och att överlåtelser av fiskemöjligheter kommit igång, men det finns också uppgifter som tyder på ett fortsatt lågt utnyttjande av vissa kvoter. Utskottet välkomnar därför de åtgärder och de justeringar av systemet som vidtagits under 2019. Det är enligt utskottets bedömning värdefullt att Havs- och vattenmyndigheten fått i uppdrag att under året utvärdera systemet grundligt och i genomförandet av denna uppgift särskilt belysa skillnaderna jämfört med systemet med överlåtbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket.

Mot denna bakgrund bedömer utskottet att motionerna 2019/20:34 (KD), 2019/20:1112 (MP) yrkandena 4 och 7 samt 2019/20:3408 (KD) yrkande 8 kan lämnas utan åtgärd.

Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare påtalat betydelsen av förbättrade möjligheter för ungdomar att komma in i fiskerinäringen. Det är mot denna bakgrund positivt att Havs- och vattenmyndigheten vidtagit vissa åtgärder i denna riktning under senare år bl.a. genom att underlätta byte av tillståndshavare för fiskare med vissa särskilda tillstånd. Utskottet har också tidigare framhållit att utvärderingen av systemet med överlåtbara fiskerättigheter inom det pelagiska fisket visar att systemet har underlättat generationsväxlingar inom befintliga fiskeföretag och rekrytering av ungdomar till fartygsbesättningarna. Därtill vill utskottet påminna om den utvärdering av det demersala systemet som Havs- och vattenmyndigheten ska genomföra där skillnader i jämförelse med det pelagiska systemet särskilt ska belysas.

Enligt utskottets bedömning är det också positivt att frågan om kompetensförsörjning och nyrekrytering till fiskerinäringen ska behandlas med den kommande gemensamma strategin för yrkesfisket i Sverige efter 2020.

Utskottet kommer att fortsätta bevaka frågan om ungdomars möjligheter att komma in i fiskerinäringen med stort intresse. Med hänvisning till vad som nu anförts är utskottet dock inte berett att föreslå något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionerna 2019/20:3267 (C) yrkande 32 samt 2019/20:3408 (KD) yrkande 4. Motionerna avstyrks därmed i berörda delar.

Kriterier för fördelning av fiskemöjligheter

Den gemensamma fiskeripolitiken fastställer att medlemsstaterna ska tillämpa miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier vid fördelningen av fiskemöjligheterna. Utskottet kan således konstatera att medlemsstaterna kan beakta sådana faktorer som miljöpåverkan, bidrag till den lokala ekonomin och tidigare efterlevnad av bestämmelser vid tilldelningen av fiskemöjligheter. Enligt utskottets bedömning är det mot denna bakgrund välkommet att regeringen gett Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att redovisa vilka kriterier som tillämpas i syfte att skapa incitament för fiskefartyg som använder selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder.

Utskottet har tidigare behandlat frågan om huruvida miljövänligt fiske bör premieras genom högre tilldelning av fiskekvoter. Utskottet konstaterade då att det nya systemet med individuella fiskemöjligheter och tillfälliga överlåtelse för det demersala fisket syftade till att underlätta landnings-skyldigheten, minimera utkast och oönskade fångster samt påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. I dessa avseenden kunde införandet av systemet anses främja ett miljömässigt hållbart fiske. Samtidigt har Havs- och vattenmyndigheten funnit att användningen av mindre selektiva redskap ökat under de två senaste åren. Utskottet ser därför positivt på att Havs- och vattenmyndigheten fått i uppdrag att under året genomföra en utvärdering av systemet och vid behov föreslå förbättringsåtgärder.

Mot bakgrund av vad som nu anförts och med hänvisning till det arbete som pågår så bedömer utskottet att motionerna 2019/20:1112 yrkandena 1, 3 och 6 och 2019/20:2747 (L) yrkande 4 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Hållbar förvaltning av fiskbestånden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om hållbara fiskemöjligheter, om åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden samt om förvaltningsplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön.

Jämför reservation 5 (M), 6 (SD), 7 (L), 8 (M), 9 (V) och 10 (M).

Motionerna

Hållbara fiskemöjligheter

I kommittémotion 2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 1 i denna del anförs att havet är en stor resurs som måste nyttjas långsiktigt hållbart genom en ansvarsfull förvaltning.

I kommittémotion 2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 4 anförs att kvoterna i Östersjön och andra vatten ska anpassas till vad vetenskapen anser vara försvarbart. Svensk fiskeripolitik ska utgå från forskningens rekommendationer.

Vidare anförs i kommittémotion 2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 9 att Sverige ska verka för att EU ger relevanta vetenskapliga organ de förutsättningar som krävs för att kunna inhämta nödvändiga data om fiskbestånden. En hållbar fiskeripolitik förutsätter att det finns tillförlitliga data om fiskbeståndens livskraft.

Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden

Enligt kommittémotion 2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 3 bör Sverige verka för att nödstoppet för torskfisket förlängs samt utvidgas till att gälla för hela Östersjön. Vidare anser motionärerna enligt yrkande 5 i samma motion att Sverige bör driva krav på att det kommersiella fisket på torsk i Kattegatt stoppas under 2020, då situationen för torsken är svår även i Västerhavet. Enligt Internationella havsforskningsrådet (Ices) bör fisket efter torsk helt stoppas 2020. Motionärerna anser att de vetenskapliga rekommendationerna bör följas.

I kommittémotion 2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 8 anförs att Sverige ska verka för att det införs EU-gemensamma fredningsområden där fisken leker och växer upp, för att återhämtningen för fisken ska bli bättre.

Enligt kommittémotion 2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 4 bör Sverige verka för att fiskestopp införs på sill, skarpsill och plattfiskar i torskens lekområden under lekperioden i Östersjön.

Även i motion 2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande 2 anförts att regeringen bör tydliggöra att den avser att arbeta för att fisket på torskens föda, sill och skarpsill, stängs i torskens reproduktions- och tillväxtområden under en femårsperiod till att börja med. Motionärerna menar att en viktig orsak till att det östra torskbeståndet är i kris är bristen på födofisk.

Enligt motion 2019/20:294 av Tuve Skånberg (KD) bör foderfisket i Östersjön stoppas. Sill och skarpsill utgör viktig föda för torsken i Östersjön vars tillstånd är akut. Motionären menar även att det omfattande fusket med fångstrapporter inom det storskaliga pelagiska fisket efter sill och skarpsill för foder i Östersjön kan få allvarliga konsekvenser för forskarnas beståndsuppskattning.

Förvaltningsplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön

I kommittémotion 2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 6 anförts att Sverige ska verka för att den nuvarande förvaltningsplanen för torsk, sill och skarpsill i Östersjön utvärderas och uppdateras så snart som möjligt. Motionärerna menar att det behövs en ny flerårig förvaltningsplan för att på allvar komma till rätta med torskens situation. Enligt yrkande 7 i samma motion måste upptaget av sill och skarpsill anpassas till torskens återhämtning, och att det bör vara ett kriterium i en ny förvaltningsplan.

Kompletterande uppgifter

Hållbara fiskemöjligheter

Den gemensamma fiskeripolitikens övergripande bestämmelser fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken m.m. Bland annat fastställs att EU:s fiskeriförvaltning ska säkra beståndens reproduktion för en hög långsiktig avkastning, lägga grunden till en lönsam näring, fördela möjligheterna att fiska rättvist och bevara de marina resurserna. Huvudmålet för den gemensamma fiskeripolitiken är att senast till 2020 säkra höga långsiktiga fångster för alla bestånd, det s.k. målet om maximal hållbar avkastning (maximum sustainable yield, MSY). Ett annat mål är att minska mängden oönskade fångster och minimera eller helt sluta med resursförstörande metoder.

Utifrån förslag från EU-kommissionen och efter förhandlingar mellan EU:s medlemsländer beslutar rådet för jordbruk och fiske om kommande års kvoter varje år. Kommissionen utarbetar förslag till totala tillåtna fångstmängder (total allowable catch, TAC) utifrån vetenskapliga råd om tillståndet för beståndet. Råden kommer från rådgivande organ, i huvudsak från Internationella havsforskningsrådet (Ices) och den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF). TAC för Östersjön beslutas i oktober och för Västerhavet i december.

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) framhålls att regeringen ser det som avgörande att Sverige är pådrivande för att de beslut som fattas inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik ska leda till en hållbar förvaltning av fiskbestånden, både inom EU och globalt, och till en hållbar utveckling av fiskerinäringen. Det innebär att Sverige, när de vetenskapliga råden visar på behov av åtgärder, ska verka för att nödvändiga åtgärder vidtas så snart som möjligt. Åtgärderna kan avse både kvantitativa begränsningar såsom kvoter som baseras på vetenskapliga grunder och mer tekniska regleringar såsom redskapsbestämmelser. Regeringen framhåller att åtgärder för att återuppbygga torskbestånden i Östersjön och det europeiska ålbeståndet är särskilt viktiga.

Vidare redovisar regeringen att kommissionen i det policymeddelande om fiskemöjligheter och måluppfyllnad för den gemensamma fiskeripolitiken som presenteras varje år konstaterar att det görs framsteg för att uppnå ett hållbart fiske och att fisketrycket minskar generellt. År 2019 fastställdes 78 procent av fiskemöjligheterna för vilka det finns vetenskaplig rådgivning om maximal hållbar avkastning i enlighet med MSY-målet.

Det följer även av januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna, att Sverige ska vara pådrivande i EU för ett starkare samarbete som anpassar fångstkvoter och fångstmetoder för att uppnå hållbara fiskbestånd och att subventioner som leder till överfiske ska fasas ut.

Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden

Situationen för det östra torskbeståndet i Östersjön har länge varit bekymmersam. Ices rådgivning för det östra torskbeståndet har under de senaste åren baserats på den s.k. försiktighetsansatsen, eftersom det inte varit möjligt att bestämma fiskbeståndets storlek med en analytisk metod, vilket är det som eftersträvas i en bra vetenskaplig rådgivning. På senare år har de berörda länderna genomfört särskilda forskningsinsatser för att ta fram bättre data inför det arbete med att ta fram nya analysmetoder (benchmarks) som genomfördes under våren 2019. I april 2019 fastställde Ices nya principer och inkluderade ny biologisk kunskap, vilket gör att det nu går att bestämma beståndets storlek med en analytisk metod. Detta är något som krävs för att göra en säkrare analys av beståndets storlek och ökningen av mängden unga torsk i bestånden.

Den 29 maj 2019 presenterade Ices vetenskapliga råd för fiskbestånden i Östersjön inför fiskeåret 2020. Av Ices råd framgick bl.a. att beståndssituationen för det östra torskbeståndet var mycket bekymmersam med en ovanligt hög naturlig dödlighet, låg produktivitet, låg biomassa och med få stora individer. Enligt Ices kan en snabb återhämtning av bestånden till hållbara nivåer inte förväntas ske med tanke på Östersjöns dåliga miljöstatus.

Ices rekommenderade att det inte fiskas alls på det östra torskbeståndet under 2020.

Sverige lyfte som ordförande för det regionala fiskeforumet för Östersjön (Baltfish) möjligheten för kommissionen att vidta extraordinära åtgärder för kraftigt minskat fiske av östlig torsk redan under 2019. Mot bakgrund av den allvarliga beståndssituationen för det östra torskbeståndet beslutade kommissionen i juli 2019 om en genomförandeförordning om nödatgärder för östlig torsk, (EU 2019/1248). Nödatgärderna innebar ett förbud mot riktat fiske av östlig torsk under återstoden av 2019.

I samband med jordbruks- och fiskerådet den 14–15 oktober 2019 nådde rådet en politisk överenskommelse om fiskemöjligheterna i Östersjön för 2020. Beslutet gäller torsk, sill, skarpsill, lax och rödspätta. Rådets överenskommelse bekräftades genom skriftlig beslutsprocedur den 29 oktober 2019, och rådets förordning (EU) 2019/1838 antogs. Beslutet innebär bl.a. ett fortsatt förbud mot riktat yrkesfiske av torsk i östra Östersjön och att endast begränsade oundvikliga bifångster är tillåtna under 2020. Det innebär en minskning av fiskemöjligheterna för torsk i östra Östersjön under 2020 med 92 procent jämfört med 2019. Förordningen innebär även omfattande sänkningar av fiskemöjligheterna för både torsk och sill i västra Östersjön under 2020 om 60 procent respektive 65 procent jämfört med 2019. Även fritidsfiske av torsk i östra Östersjön är förbjudet från och med 1 januari 2020 i torskens huvudsakliga utbredningsområde. Dessutom har en bifångstkvot för oavsiktliga fångster tagits fram för torskfisket och andra arter i detta området.

Det har även införts en lekstängningsperiod för fiske av torsk i område 25–26 från den 1 maj – 31 augusti för med vissa undantag för båtar under 12 meter som använder passiva redskap och fiskar på mindre än 20 meters djup.

För fisket efter torsk i västra området (område 22-24) kommer kvoten sänkas med 60 procent och två olika lekstängningsperioder för fiske av torsk införs: den 1 februari – 31 mars i område 22-23 och den 1 juni – 31 juli i område 24. Även här gäller undantag för båtar under 12 meter som använder passiva redskap på djup mindre än 20 meter. När det gäller fritidsfisket sätts det en begränsning på fem torskar per dag under 2020 i västra Östersjön för att säkerställa ett långsiktigt hållbart fiske. Under lekstängningstiderna blir det en lägre tillåten fångst i Bälthavet, Öresund och Arkonahavet, på två torskar per person och dag under februari – mars. Utanför 6 nautiska mil i Arkonabassängen finns det torsk från det hotade östra beståndet, vilket gör att allt fiske efter torsk är förbjudet där hela året.

När det gäller fiskemöjligheterna för sill/strömning i Bottenhavet sänktes dessa med 27 procent, sill/strömning i centrala Östersjön med 10 procent och sill i västra Östersjön med 65 procent. Även skarpsill sänktes med 22 procent samt rödspätta med 32 procent för att kunna nå målet om ett hållbart fiske.

Vid jordbruks- och fiskerådet i december 2019 nåddes en överenskommelse om 2020 års fiskemöjligheter i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön. Överenskommelsen innebär att samtliga fiskemöjligheter fastställdes i enlighet med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och i

enlighet med MSY för EU:s interna bestånd. Flera av fiskemöjligheterna delas med tredjeländer som inte omfattas av EU:s gemensamma fiskeripolitik, men även för dessa bestånd fastställdes majoriteten av fiskemöjligheterna enligt MSY och vetenskaplig rådgivning. Det gäller exempelvis för havskräfta, kolja, gråsej, kummel och rödspätta i Skagerrak och Kattegatt.

Kvoten för torsk i Kattegatt sänktes med 77 procent mot bakgrund av den allvarliga beståndssituationen för torsk i området. Beslutet innebär även att krav på mer selektiva redskap införs för att skydda torskbeståndet i Kattegatt. Det ger också de medlemsstater som så önskar möjlighet att inleda pilotprojekt med kameraövervakning ombord för att förbättra dokumentation och regelefterlevnad vid fiske i Kattegatt. Kravet på införande av selektiva redskap gäller fr.o.m. den 31 maj 2020 med undantag endast för de fartyg som inför kameraövervakning under 2020.

För torsk i Skagerrak och Nordsjön minskar kvoten med 50 procent jämfört med förra årets kvot. Beslutet innebär också att ett antal lekstängningar införs i Nordsjön och Skagerrak i syfte att skydda Nordsjötorskens lek. För havskräfta i Skagerrak och Kattegatt innebär beslutet en lägre TAC än vad som varit möjligt i enlighet med MSY-rådet, vilket motiverades av att bifångster av bl.a. torsk förekommer i fisket efter havskräfta. EU:s medlemsstater kommer även att arbeta vidare tillsammans med Norge för att föreslå åtgärder för att återuppbbygga torskbeståndet i Skagerrak och Nordsjön som för närvarande befinner sig under biologiskt säkra gränser.

Förvaltningsplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön

Av den gemensamma fiskeripolitiken följer att fleråriga förvaltningsplaner ska innehålla mål om att fisket ska bedrivas i nivå med maximalt hållbart uttag och en deadline för målet. De ska också beskriva åtgärder för att fullgöra skyldigheten att landa fångster. Planerna ska även innehålla garantier för att det vid behov vidtas korrigerande åtgärder samt översynsklausuler.

Den fleråriga planen för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som nyttjar dessa bestånd (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1139) infördes den 20 juli 2016. Planen ersatte den tidigare förvaltningsplanen för torsk i Östersjön från 2007 och var den första som godkändes efter att den gemensamma fiskeripolitiken reformerades 2014.

Planen syftar till att nå de mål som fastställts för den gemensamma fiskeripolitiken och framför allt målet om att nå och upprätthålla MSY för de bestånd som berörs av planen. Planen ska även bidra till att bl.a. eliminera utkast samt minimera inverkan på marina ekosystem. Baserat på vetenskaplig rådgivning fastställer planen mål för fiskeridödlighet som intervall, med en övre och en undre gräns för de bestånd som forskarna kan ta fram en analytisk beståndsanalys för. För de bestånd som inte har en analytisk beståndsanalys ska fiskeridödlighet sättas enligt försiktighetsansatsen. Utöver intervall för fiskeridödlighet ger planen EU-kommissionen befogenhet att anta

kompletterande bestämmelser genom s.k. delegerade akter inom vissa områden, bl.a. bevarandeåtgärder för rödspätta, skrubbskädda, piggvar och slätvar, genomförande av landningsskyldigheten samt tekniska åtgärder. Sådana delegerade akter baseras på gemensamma rekommendationer från de medlemsländer som direkt berörs av förvaltningen. I Östersjön sker detta inom ramen för det regionala samarbetet i Baltfish. Planen omfattar även vissa kontrollbestämmelser såsom förhandsanmälan, loggbok, utpekade hamnar och toleransmarginal.

När det gäller en översyn av den fleråriga Östersjöplanen ska enligt artikel 15 i förordningen en utvärdering göras genom att kommissionen senast den 21 juli 2019 och därefter vart femte år rapporterar till Europaparlamentet och rådet om planens resultat och effekter på de bestånd som omfattas av denna förordning och på det fiske som nyttjar dessa bestånd, särskilt vad gäller uppnåendet av de övergripande mål som anges i artikel 3. Enligt artikeln kan kommissionen rapportera tidigare, om alla berörda medlemsstater eller kommissionen själv anser att detta är nödvändigt. Kommissionen har ännu inte publicerat någon sådan rapport.

Utskottets ställningstagande

Hållbara fiskemöjligheter

Det råder en bred enighet i utskottet om att fiske ska bedrivas utifrån vetenskapliga rekommendationer och att försiktighetsprincipen ska tillämpas i det fall tillräcklig kunskap om beståndssituationen inte finns att tillgå. Som utskottet vid ett flertal tillfällen tidigare framhållit är det av största vikt att Sverige driver på för att de beslut som fattas inom EU ska leda till en hållbar förvaltning av fiskeresurserna.

Det är därför positivt att allt fler kvoter där Sverige har fiskemöjligheter har beslutats i enlighet med dessa utgångspunkter under de senaste åren. Utskottet noterar att besluten om EU:s fiskemöjligheter för 2020 innebär att samtliga fiskemöjligheter fastställdes i enlighet med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och i enlighet med MSY för EU:s interna bestånd, där MSY-råd finns att tillgå. Även för de fiskemöjligheter som delas med tredjeländer som inte omfattas av EU:s gemensamma fiskeripolitik fastställdes majoriteten av kvoterna i enlighet med MSY och vetenskaplig rådgivning.

Vidare noterar utskottet att regeringen har åtagit sig att vara pådrivande i EU för ett starkare samarbete som dels anpassar både fångstkvoter och fångstmetoder till hur hållbara fiskbestånd kan uppnås, dels fasar ut subventioner som leder till överfiske. Utskottet är positivt till regeringens ställningstagande att Sverige ska verka för att nödvändiga åtgärder vidtas så snabbt som möjligt när de vetenskapliga råden visar att det behövs.

Mot bakgrund av vad som nu redovisats bedömer utskottet att motionerna 2019/20:601 (SD) yrkande 4, 2019/20:2666 (M) yrkande 9 samt 2019/20:2747 (L) yrkande 1 i denna del kan lämnas utan vidare åtgärd.

Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden

Utskottet delar oron över situationen för torskbestånden i Östersjön som under en längre tid varit högst bekymmersam. Detta gäller i synnerhet det östra torskbeståndet. Det nödstopp för fiske av torsk i östra Östersjön som kommissionen införde sommaren 2019 var en nödvändig åtgärd. Årets beslut om ett förlängt fiskestopp för riktat fiske av torsk för hela 2020 i detta område följer den vetenskapliga rådgivningen och välkomnas av utskottet.

Det står dock klart att problemen i Östersjön har fler orsaker än överfiske, och utskottet konstaterar att de vetenskapliga bedömningarna från Ices gör gällande att en snabb återhämtning av bestånden till hållbara nivåer inte förväntas ske givet Östersjöns dåliga miljöstatus. Det är således av stor betydelse att Sverige fortsätter att vara pådrivande i förhandlingsarbetet så att även framtida beslut grundas på vetenskapliga rekommendationer. Utskottet vill i sammanhanget framhålla betydelsen av att det utöver regleringar av fisket även görs insatser när det gäller övriga miljöfaktorer som är av betydelse för beståndens livssituation.

Utskottet välkomnar besluten om sänkta kvoter för torsk i Kattegatt samt kravet på införande av mer selektiva redskap för att skydda detta torskbestånd. Det är också positivt att EU och Norge tillsammans ska föreslå åtgärder i syfte att återuppbbygga torskbeståndet i Skagerrak och Nordsjön.

Utskottet konstaterar sammantaget att det vidtagits flera åtgärder inom ramen för EU-samarbetet för att skydda de olika torskbestånden men att det är angeläget att regeringen driver och bevakar frågans fortsatta utveckling under året och inför kommande förhandlingar om fiskemöjligheter.

Mot denna bakgrund och med hänvisning till det arbete som pågår är utskottets bedömning att motionerna 2019/20:294 (KD), 2019/20:1112 (MP) yrkande 2, 2019/20:1618 (V) yrkandena 3–5 samt 2019/20:2666 (M) yrkande 8 kan lämnas utan åtgärd.

Förvaltningsplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön

Som anförs ovan är det av grundläggande betydelse att fisket bedrivs i enlighet med vetenskapliga rekommendationer och att försiktighetsprincipen tillämpas i det fall tillräcklig kunskap om beståndssituationen inte finns att tillgå. Utskottet konstaterar att förvaltningsplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön var den första förvaltningsplan som godkändes efter att den gemensamma fiskeripolitiken reformerades 2014. Enligt regelverket skulle kommissionen under 2019 ha utvärderat och rapporterat planens resultat och effekter på de bestånd som omfattas. Någon sådan rapportering har ännu inte genomförts. Enligt utskottets bedömning är det inte meningsfullt att utan tillgång till en slutlig utvärdering bedöma behovet av ytterligare åtgärder. Utskottet föreslår således att motion 2019/20:2666 (M) yrkandena 6 och 7 lämnas utan vidare åtgärd.

Trålfiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om trålfiske, bl.a. om botten-trålning, om främjande av selektiva fiskemetoder samt om trålfiskeförbud.

Jämför reservation 11 (M) och 12 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 17 anfördes att botten-trålning bör ersättas av mer selektiva fiskemetoder och att avsedda medel i Europeiska havs- och fiskerifonden ska användas. Motionärerna understryker vikten av ett fortsatt arbete för att utveckla mer selektiva och skonsamma fiskemetoder, och anser att regeringen bör se till att tillgängliga medel används i Sverige.

Vidare anfördes i motion 2019/20:1780 av Per Lodenius m.fl. (C) att det behövs en helhetssyn och bättre samordning mellan fiskepolitik och miljöpolitik i Östersjön, bl.a. satsningar på traditionellt kustfiske och passiva redskap framför det storskaliga trålfisket. EU:s åtgärder är av stor betydelse men Sverige har stora möjligheter att på egen hand förbättra balansen i fiskeripolitiken och Östersjöns miljö.

I kommittémotion 2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 6 anser motionärerna att regeringen bör verka för att Sverige och Finland gemensamt inför förbud för trålfiske på strömming i Ålands hav och sydvästra Bottenhavet i lämplig omfattning för att stärka det ekologiska systemet och småskaliga kustfisket. Strömming är en viktig födoresurs för torsk och en rad andra rovfiskar i Östersjön, och i detta område är torsken även i betydligt bättre skick, vilket är ytterligare skäl för ett förbud.

I motion 2019/20:415 av Solveig Zander (C) yrkande 2 anfördes att trålning bör förbjudas i Ålands hav och i delar av Södra Kvarken. Enligt motionären innebär det storskaliga industrifisket med båtar från Västkusten ett mycket stort problem för yrkesfiskare vid Upplandskusten samt att det torskbestånd som etablerat sig i Ålands hav minskar kraftigt.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Trålfiske är tillåtet enligt EU:s gemensamma fiskeripolitik. I Sverige har trålfisket begränsats på svenskt vatten så långt det är möjligt enligt den EU-lagstiftning och de internationella avtal som finns. Sedan 2004 råder ett generellt förbud mot trålfiske innanför den s.k. trålgränsen, 3–4 sjömil utanför svensk kuststräcka. Det finns vissa undantag från förbudet som gäller för mer selektiva och skonsamma trålredskap, enligt villkor som meddelas av Havs- och vattenmyndigheten.

Utanför trålgränsen regleras fisket genom avtal med Sveriges grannländer samt genom EU:s gemensamma fiskeripolitik, vilket innebär att Sverige behöver komma överens med andra länder ifall fiskeregleringar ska inrättas. Exempelvis lämnade Sverige tillsammans med Danmark och Tyskland i juni 2016 ett förslag till fiskeregleringar i det marina Natura 2000-området Bratten. Regleringarna antogs av EU-kommissionen samma år. Sedan januari 2017 gäller bestämmelser som begränsar såväl trålfiske som annat fiske i området.

Av januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna, framgår att regeringen har åtagit sig att utveckla det hållbara fisket med åtgärder för att minska bottentrålning i känsliga områden i Sverige och EU samt att införa ett generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden. Möjlighet till begränsade undantag kan ges i förvaltningsplanen, och åtgärder för att stötta de fiskare som byter redskap ska kunna införas.

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) redogör regeringen för att arbetet med att införa fiskeregleringar i marina skyddade områden sker havsområdesvis. Havs- och vattenmyndigheten håller i samordningen av arbetet, inklusive samråd för att införa nödvändiga bevarandeåtgärder för att nå målet till 2020. Enligt myndighetens senaste kartläggning bedrivs bottentrålning i ett fåtal av de drygt 300 marina skyddade områden som finns i svenska vatten, och länsstyrelserna har bedömt att regelverket för bottentrålning kan behöva ses över i ett tjugotal områden. I områden utanför trålgränsen innebär detta att ändrade bestämmelser behöver antas inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik.

I enlighet med januariavtalet gav regeringen den 24 januari 2020 i uppdrag till Havs- och vattenmyndigheten att lämna förslag för att genomföra ett generellt stopp för bottentrålning i svenska marina skyddade områden, med möjlighet till begränsade undantag. Havs- och vattenmyndigheten ska lämna förslag till ändringar i den nationella fiskelagstiftningen senast den 1 september 2020. Senast den 31 december 2020 ska myndigheten även redovisa hur ett generellt stopp kan tillämpas även på utländska fiskefartyg.

När det gäller begränsningar i fisket för skydd av torskbestånden och torskens föda redogörs i avsnittet ovan även för de beslut om fiskemöjligheter för 2020 som fattades av rådet i oktober och december, och som bl.a. innefattar lekstängningsperioder samt krav på användning av mer selektiva redskap.

Regeringen har sedan 2014 satsat medel på att vidareutveckla fiskemetoder för selektivt och skonsamt fiske. Mellan 2014 och 2017 avsattes 38 miljoner kronor i ett uppdrag till Havs- och vattenmyndigheten för detta i syfte att underlätta omställning till landningsskyldigheten som började införas den 1 januari 2015 och som gäller för fiskbestånd med kvoter i alla fisken sedan 2019. Institutionen för akvatiska resurser på Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten upprättat ett sekretariat för selektivt fiske vid Havsfiskelaboratoriet i Lysekil. Sekretariatet har till uppgift att främja och stimulera utveckling av selektivt fiske för att underlätta för yrkesfisket att uppnå kraven som ställs i den gemensamma

fiskeripolitiken inom EU. Under 2019 var fokusområden för arbetet att bidra till att utveckla och öka användning av selektiva och skonsamma redskap för att underlätta omställning till landningsskyldigheten. I inriktningen för 2019 ingick även utveckling av selektivitet i syfte att förbättra beståndsstatus, samt ett mer skonsamt fiske vad gäller habitatpåverkan. Tidigare år har satsningar bl.a. gjorts inom demersalt fiske i Östersjön och Västerhavet. Några projekt har även avsett pelagiskt fiske.

Av regleringsbrevet för Havs- och vattenmyndigheten för 2020 framgår att 8 miljoner kronor avsätts för utveckling av selektiva och skonsamma samt rovdjurssäkra redskap i samverkan med fiskerinäringen och SLU. Som nämnts ovan har Havs- och vattenmyndigheten även i uppdrag att senast den 30 april 2021 redovisa vilka kriterier myndigheten tillämpar vid fördelning av svenska fiskemöjligheter, bland annat i syfte att skapa incitament till fiskefartyg som använder selektiva fiskeredskap eller miljövänligare fiskemetoder.

Havs- och vattenmyndigheten presenterade i december 2019 förslag till ändring i föreskrifterna för att öka selektivitet i trålfisket i Skagerrak och Kattegatt. Enligt myndigheten finns det på grund av beståndssituationen för i synnerhet torsk i Kattegatt och Skagerrak behov av att införa åtgärder för att minska fiskeridödligheten för torsk. En viktig komponent är att förbättra redskapsselektiviteten. Förslaget innebär att vid fiske med trål i Skagerrak ska den mer selektiva Seltratrålen användas fr.o.m. den 31 maj. Detsamma gäller i Kattegatt fr.o.m. den 31 maj. Försök med de åtgärder som föreslås har genomförts inom ramen för satsningen på att utveckla ett mer selektivt och skonsamt fiske för vilket regeringen avsatte medel för mellan 2014–2017. Redskapen har utvärderats vetenskapligt av SLU Aqua. Förslaget var ute på remiss till den 31 januari 2020.

Inom det nuvarande havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 har det funnits medel för stöd till projekt för utveckling av skonsamma och rovdjurssäkra redskap, samt möjligheter för enskilda fiskare att söka investeringsstöd för införskaffande av selektiva fiskeredskap. Enligt uppgifter från Regeringskansliet kan den nationella satsning på selektiva metoder som regeringen gjorde 2014–2017 ha inneburit att de öronmärkta medlen i havs- och fiskeriprogrammet inte utnyttjats fullt ut under programperioden.

För närvarande förhandlas det om ett förslag till förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) för perioden 2021–2027. Syftet med förslaget är att ange ramarna för hur medlen från unionens budget under nästa programperiod ska riktas till stöd för EU:s gemensamma fiskeripolitik, unionens integrerade havspolitik och unionens internationella åtaganden inom världshavsförvaltningen. Parallellt med förhandlingarna har regeringen påbörjat arbetet med ett nytt havs- och fiskeriprogram för 2021–2027. I juli 2019 gavs Jordbruksverket i uppdrag av regeringen att, med utgångspunkt i slutsatserna från myndighetens framtagna omvärldsanalys, utarbeta en behovsanalys och förslag till prioriteringar och mål för ett operativt program för genomförande av Europeiska havs- och fiskerifonden för perioden 2021–2027 (N2019/02362/FJR). Uppdraget ska slutredovisas senast den 11 maj 2020.

I juni 2019 antogs en ny förordning om tekniska regler för fisket (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1241 om bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder). Förordningen trädde i kraft den 14 augusti 2019 och gäller i alla EU:s vatten. De antagna åtgärderna omfattar bl.a. fångst och landning av fiskeresurser, fiskeredskap och maskstorlekar, stängda områden och säsonger. Bestämmelserna, som främst gäller yrkesfiske och i tillämpliga fall fritidsfiske, kommer att göra fiskeredskapen mer selektiva. Genom bestämmelserna införs också kvantitativa indikatorer som ska bidra till att minska de oönskade fångsterna av marina arter som inte når upp till minsta referensstorlekar för bevarande samt bifångsterna av marina arter som inte nyttjas kommersiellt och känsliga marina arter, t.ex. valar, delfiner, tumlare, havsfåglar och marina reptiler. Fiske av sällsynta arter såsom vissa hajar och rockor kommer att förbjudas. Ett totalförbud mot trålfiske med elektrisk ström införs fr.o.m. den 1 juli 2021, med möjlighet för medlemsstaterna att omedelbart förbjuda eller begränsa den här typen av fiske i sina kustvatten. Det planeras dock en utfasningsperiod som gör det möjligt för fiskerisektorn att anpassa sig. Andra fiskemetoder som sprängämnen, gift, bedövande ämnen, elektrisk ström, tryckluftshammare eller andra slagredskap som kan skada någon typ av korall kommer att förbjudas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att trålfiske är tillåtet enligt EU:s gemensamma fiskeripolitik. Sverige har, helt i enlighet med gällande EU-regler och internationella avtal, begränsat trålfisket på svenskt vatten så långt det är möjligt. Det innebär att det i dag råder ett generellt förbud mot trålfiske utanför svensk kust, med vissa undantag för fiske som bedrivs med mer selektiva och skonsamma trålredskap. Utanför trålgränsen regleras fisket enligt EU:s gemensamma fiskeripolitik samt genom avtal med Sveriges grannländer, vilket innebär att det krävs överenskommelser med flera andra länder om nya fiskeregleringar ska inrättas. Utskottet har ställt sig positivt till det arbete som bedrivs för att minimera trålfiskets miljömässiga påverkan. Utskottet har även välkomnat den satsning på utveckling av selektiva och skonsamma redskap som regeringen genomfört de senaste åren. Utskottet noterar nu med tillfredsställelse att regeringen fortsätter att avsätta medel för detta ändamål. Därtill anser utskottet att det är positivt att förhandlingarna om den nya EU-förordningen om tekniska regler nu avslutats. Det nya regelverket kommer att bidra till att göra yrkesfisket mer selektivt, minska oönskade fångster och fasa ut skadliga fiskemetoder.

Vidare påminner utskottet om att regeringen har åtagit sig att arbeta för att det hållbara fisket utvecklas dels genom åtgärder för att minska bottentrållning i känsliga områden i Sverige och EU, dels genom ett generellt stopp för bottentrållning i skyddade områden. Utskottet noterar att regeringen som ett led i detta arbete nyligen lämnat i uppdrag till Havs- och vattenmyndigheten

att ta fram förslag på hur ett generellt stopp för bottentråkning i svenska marina skyddade områden kan genomföras. I uppdraget ingår även att redovisa hur ett sådant generellt stopp kan tillämpas i förhållande till utländska fiskefartyg.

I avvaktan på utfallet av det pågående arbetet avstyrker utskottet motionerna 2019/20:415 yrkande 2, 2019/20:1618 yrkande 6, 2019/20:1780 (C), 2019/20:2666 (M) yrkande 17 samt 2019/20:3408 (KD) yrkande 2.

Fiskerikontroll och efterlevnad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om fiskerikontroll och efterlevnad, däribland om uppföljning av EU:s kontrollprogram, om att uppmärksamma regelöverträdelser och om ett effektivt och fungerande kontrollsystem.

Jämför reservation 13 (M, SD, KD).

Motionerna

I yrkande 3 i kommittémotion 2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) anför behovet av att verka för att uppföljningen av EU:s kontrollprogram ska skärpas. Det handlar om att säkerställa ett långsiktigt hållbart upptag, men också om att ge svenska fiskare möjlighet att konkurrera på lika villkor. Enligt yrkande 4 i samma motion har regeringen ett ansvar för att uppmärksamma EU-kommissionen på regelöverträdelser i anslutning till den gemensamma fiskeripolitiken, så att EU-kommissionen kan vidta åtgärder för att tillse att det gemensamma regelverket efterlevs.

I motion 2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande 5 anför att det behövs en väl fungerande övervakning så att vi med betydligt större säkerhet än i dag vet att nuvarande och kommande bestämmelser om mängden fisk som får fiskas upp av svenska licensinnehavare efterlevs, både det som lossas i andra länder och det som lossas i Sverige. Ett effektivt och förebyggande kontrollsystem innebär både risk för upptäckt, sannolikhet för påföljd och hur påföljderna utformas.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken finns ett omfattande regelverk för fiskerikontroll. För att säkerställa efterlevnad av bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken har rådet antagit en övergripande kontrollförordning (rådets förordning (EG) nr 1224/2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs) och en genomförandeförordning (kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1224/2009). Förordningarna

tillämpas på all verksamhet som omfattas av den gemensamma fiskeripolitiken och omfattar regler för kontroll av all fisk som fångas, landas, transporteras och säljs inom EU. EU:s kontrollsystem innefattar även förordningar om olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (illegal, unregulated and unreported, IUU), Europeiska fiskerikontrollbyrån (European Fisheries Control Agency, EFCA) och specifika kontroll- och inspektionsprogram (SCIP).

Nuvarande kontroll- och genomförandeförordning har kritiserats för att vara ineffektiv och otydlig och för att inte ha förbättrat efterlevnaden av den gemensamma fiskeripolitikens bestämmelser. Europeiska revisionsrätten konstaterar exempelvis i sin granskningsrapport 8/2017 Särskild rapport: EU:s fiskerikontroller – mer behöver göras, att medlemsstaterna inte fullt genomfört kontrollförordningens krav och att en del artiklar behöver ses över för att medlemsstaterna ska kunna utföra en effektiv fiskerikontroll.

I maj 2018 presenterade kommissionen ett förslag till ny kontrollförordning (COM(2018) 368 final). Förslaget syftar till att överbrygga de luckor som finns i förhållande till grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken, anpassa kontrollregelverket till Lissabonfördraget samt förbättra efterlevnaden av fiskeripolitikens regler. Förslaget syftar även till att uppnå effektivare kontrollåtgärder, förbättrad efterlevnadskultur och verkställighet samt lika villkor för fiskets aktörer. En av förslagets grundidéer är att förbättra tillgången till och kvaliteten på data genom digitalisering av rapporteringen och harmonisering av inspektionsprocesserna och övervakningen. I detta syfte föreslås konkreta åtgärder för bättre dokumentation och kontroll av landningsskyldigheten genom viss användning av kameror för riskfartyg, ett mer tillförlitligt och fullständigt informationssystem för fisket, inklusive fullständig digitaliserad rapportering av fångster, elektronisk rapportering för alla fartyg, förstärkta regler om kontroll av fiskeredskap, mätning av fiskekapacitet, geografisk övervakning av fartyg samt anpassning till hur fisket och teknikerna för fiskets bedrivande ständigt utvecklas.

Regeringen har välkomnat förslaget till revidering och anser att det är angeläget att nå målen som sätts upp inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken. I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) redovisar regeringen att förhandlingarna om den nya kontrollförordningen fortfarande pågår och inte förväntas avslutas förrän 2021. Regeringen avser att verka för ett kontrollsystem som är effektivt, ändamålsenligt och anpassat till den gemensamma fiskeripolitiken, bl.a. genom ny teknik. Regeringen anser samtidigt att kontrollåtgärderna ska vara proportionerliga och ändamålsenliga samt leda till förbättrad fiskerikontroll, rättvisa konkurrensregler för fiskets aktörer och förenkling.

Havs- och vattenmyndigheten har det övergripande ansvaret för att genomföra EU:s fiskerikontroll i Sverige. Fiskerikontrollen sker bl.a. genom uppföljning av kvoter och effort (fisketid), dokumentkontroll, landningskontroll, transportkontroll och beslut om fiskestopp. Det övergripande nationella ansvaret innebär också ett strategiskt ansvar för fiskerikontrollens utveckling. Kontroller genomförs även tillsammans med andra länder inom

EU, s.k. joint deployment plans, där ett antal medlemsstater genomför gemensamma kontrollinsatser i vissa havsområden. Kontrollerna genomförs i samverkan med EFCA.

Under 2016 genomgick fiskerikontrollen en förändring som innebär att verksamheten nu bedrivs utifrån ett riskbaserat arbetssätt. Det betyder att fokus läggs på de delar av fisket där myndigheten bedömer att risken för överträdelser är störst. I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) redovisas att det riskbaserade angreppssättet har fortsatt att utvecklas och att det ger en möjlighet att hålla hög kvalitet samtidigt som insatser och resurser kan fokuseras där de ger mest nytta. För 2018 utpekades åtta riskkategorier där målet var att öka regelefterlevnaden. För sju av dessa ökade regelefterlevnaden under 2018. Under året stoppades inga svenska kvoter på grund av att de var uppfiskade. Det totala kvotutnyttjandet uppgick till 86 procent. Under 2018 fokuserades arbetet även på att minimera den manuella hanteringen genom att få in fler av fiskets aktörer i det elektroniska rapporteringsflödet.

För att förbättra kontroll av fångst och tillfredsställa konsumenternas behov av säkrare information om fångsten och dess ursprung har Havs- och vattenmyndigheten utvecklat ett nationellt spårbarhetssystem i enlighet med EU:s kontrollförordning. I budgetpropositionen för 2020 redovisas att infasningen av systemet skedde under 2019 i nära dialog med berörda aktörer. Det är ca 300 aktörer som bedöms beröras av kravet.

Av januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna, följer att regeringen åtagit sig att stärka kontrollen för att stoppa illegalt fiske utan att öka den samlade administrativa bördan för företagen. Av avtalet framgår det även att regeringen åtagit sig att genomföra försök med kameraövervakning av fiskefartyg för att se till att utkastförbudet följs.

I juli 2019 gav regeringen Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att föreslå hur ett försök med kamerabevakning kan utformas på olika typer av fartyg och föreslå inom vilket eller vilka fartygssegment ett sådant försök kan genomföras. Analysen skulle ta hänsyn till det arbete som sker på EU-nivå med revidering av den nu gällande förordningen om fiskerikontroll avseende kamerabevakning. I uppdraget ingick att utreda vilka kostnader försöket skulle innebära för berörda privata aktörer (inklusive hur det påverkar svenska fiskares konkurrenskraft) och för staten samt att analysera i vilken mån dessa kostnader är samhällsekonomiskt motiverade. Det ingick även att utreda om det för försökets genomförande kan krävas något incitament för fartygsägarna. Uppdraget redovisades den 31 december 2019. Beredning pågår för närvarande i Regeringskansliet.

Vidare gav regeringen i november 2019 i uppdrag åt Havs- och vattenmyndigheten och Kustbevakningen att föreslå vad som kan förbättras och effektiviseras inom fiskerikontrollen för att bidra till livskraftiga fiskbestånd. Detta mot bakgrund av att det bl.a. kommit fram uppgifter om brister vad gäller efterlevnaden av den s.k. landningsskyldigheten. Det har också framkommit

uppgifter som indikerar att det kan finnas skäl att förstärka kontrollverksamheten i fråga om art- och storlekssammansättning i fångsten ombord för att bl.a. möjliggöra realtidsstängningar. Samtidigt är det viktigt att inte öka den samlade administrativa bördan för företagen, varför Havs- och vattenmyndigheten och Kustbevakningen enligt uppdraget även ska lämna förslag som kan minska administrationen för företagen. Uppdraget ges i enlighet med januariavtalet och ska redovisas senast den 31 mars 2020.

När det gäller överträdelsehantering och sanktioner är medlemsstaterna ansvariga för att kontrollera och genomdriva den gemensamma fiskeripolitiken. Kommissionen kan dock utföra sina egna oberoende inspektioner, bl.a. genom att delta i nationella inspektioner för att kontrollera om de nationella myndigheterna tillämpar reglerna korrekt. Medlemsstaterna ska vidta lämpliga administrativa åtgärder som sanktioner eller straffrättsliga förfaranden vid överträdelser av reglerna. Vid allvarliga överträdelser måste EU-länderna också tillämpa ett system med straffpoäng för innehavare av fisketillstånd och för befälhavare av fiskefartyg. Poäng för flera allvarliga brott kan leda till upphävande och i slutändan indragning av tillståndet. EU-länderna kan också utsättas för sanktioner om de inte genomdriver den gemensamma fiskeripolitikens regler, däribland undanhållande av stöd från Europeiska havs- och fiskerifonden, stängning av ett fiske tills situationen är löst, eller en minskning av kvoterna (i fall av överfiske). Om ett EU-land inte vidtar lämpliga åtgärder för att lösa problemet kan kommissionen ställa landet inför Europeiska unionens domstol.

För att säkerställa ett hållbart fiske och att bestämmelser som reglerar fisket följs i Sverige ska Havs- och vattenmyndigheten besluta om sanktionsavgifter, särskilda avgifter och påföra prickar när överträdelser sker enligt fiskelagen (1993:787), lagen (1994:1709) om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken och förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, samt ett antal bindande EU-förordningar. Sanktionerna riktar sig mot befälhavare, fiskelicensinnehavare och förstahandsmottagare. Havs- och vattenmyndigheten kan även anmäla överträdelser av fiskerilagstiftningen till Åklagarmyndigheten för att åklagaren ska väcka åtal för fiskebrott. Havs- och vattenmyndighetens rätt att meddela sanktionsavgifter framgår av förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen samt av lagen om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet vid upprepade tillfällen påpekat är det av grundläggande betydelse att EU-gemensamma regler efterlevs på ett korrekt och enhetligt sätt av samtliga parter för att reglerna ska få avsedd effekt. Det är en förutsättning för att uppnå målen om en miljömässigt hållbar fiskeriförvaltning men även för att säkerställa jämlika konkurrensvillkor.

Utskottet konstaterar att det framkommit kritik mot effektiviteten i nuvarande kontrollsystem, bl.a. från Europeiska revisionsrätten. Utskottet ser

därför positivt på kommissionens förslag till en reviderad kontrollförordning som syftar till att uppnå effektivare kontrollåtgärder, förbättrad efterlevnadskultur och verkställighet samt lika villkor för fiskets aktörer. Utskottet instämmer i regeringens uppfattning att ett nytt kontrollsystem måste vara både proportionerligt och ändamålsenligt samtidigt som det måste säkerställa en förbättrad fiskerikontroll och rättvisa konkurrensregler för fiskets aktörer.

Utskottet välkomnar att regeringen åtagit sig att stärka kontrollen för att stoppa illegalt fiske utan att den samlade administrativa bördan för företagen ökar. Som ett led i detta arbete har Havs- och vattenmyndigheten nyligen redovisat ett uppdrag om hur kameraövervakning av fiskefartyg kan utformas. Vidare ser utskottet positivt på att ansvariga myndigheter fått i uppdrag att ta fram förslag på förbättrings- och effektiviseringsåtgärder inom fiskerikontrollen och att behovet av att minska den administrativa bördan för företagen även uppmärksammats i detta sammanhang.

Med hänvisning till det som anförs ovan och till det arbete som nu pågår är utskottet inte berett att föreslå något initiativ från riksdagens sida med anledning av motionerna 2019/20:1112 (MP) yrkande 5 och 2019/20:2666 (M) yrkandena 3 och 4. Motionerna avstyrks därmed i berörda delar.

Vattenbruk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om behovet av ytterligare åtgärder och en översyn av regelverket för att främja svenskt vattenbruk.

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en omklassning av vattenbruk till areell näring.

Jämför reservation 14 (S, L, MP) och 15 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 11 anförs att en omklassning av vattenbruk till areell näring bör utredas. I yrkande 12 i samma motion anförs behovet av att reducera den administrativa bördan för vattenbruk. Motionärerna anser att etablering av nya fiskodlingar samt förutsättningarna för befintliga odlingar att expandera ska förbättras och att rådande lagstiftning och reglering hindrar utveckling och förnyelse. En bättre samordning krävs mellan de myndigheter som ansvarar för prövning och tillsyn av vattenbruk.

Enligt kommittémotion 2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 2 bör regeringen ge Jordbruksverket ett förlängt uppdrag att arbeta med förslag på hur hållbart vattenbruk kan utvecklas i våra kustsamhällen. Akvakultur/vattenbruk är ett bra exempel på omställning mot ett hållbart

brukande av våra marina resurser, och regeringen bör intensifiera arbetet med att få till en hållbar regelstruktur för de blå näringarna.

Vidare anförs i yrkande 20 i kommittémotion 2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) behovet av att skyndsamt införa ett nytt regelverk för algodling och undanta verksamheten från miljöbalkens tillståndsplikt på samma sätt som gäller vid odling av fisk, musslor och kräftor. Motionärerna välkomnar utredningen för enklare prövning av vattenverksamhet, men oroas av att det drar ut på tiden och att presumtiva vattenbrukare drar sig för att starta verksamhet.

I yrkande 22 i samma motion föreslås att Havs- och vattenmyndigheten får i uppdrag att systematiskt analysera de miljömässiga och akvatiska effekterna av vattenbruk. Vidare anförs i yrkande 23 att tillståndsprcesser skyndsamt bör ses över i syfte att skapa bättre förutsättningar och öka graden av vattenbruk i Sverige. Bland annat behöver strandskyddsreglerna göras mer tillåtande och tillståndsgivningen för vattenbruk utan miljöpåverkan göras mycket enklare.

I kommittémotion 2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 25 anförs att åtgärder bör vidtas för att underlätta utvecklingen av vattenbruk. Enligt motionärerna har vattenbruk en stor potential när det gäller att skapa jobb och tillväxt i hela landet samtidigt som dessa företag kan leverera klimatsmart mat. Dock beskriver många företag att regelverk och tillståndsprcesser i dag gör det dyrt, osäkert och komplicerat att starta vattenbruk i Sverige. Regelverken behöver anpassas bättre till dessa näringars förutsättningar så att denna bransch kan fortsätta växa.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Vattenbruk (även kallat akvakultur) är ett samlingsbegrepp för odling av vattenlevande djur och växter, såsom fisk, musslor, kräftdjur och alger. Det består av produktion för konsumtion, produktion för sätt- och bevarandeändamål samt kompensationsodling. Vattenbruksprodukter kan även användas för exempelvis framställning av kosttillskott, i djurfoder eller som biobränsle.

Under ledning av Jordbruksverket tog bransch, forskare, intresseorganisationer och myndigheter under 2012 fram en strategi för svenskt vattenbruk: Svenskt vattenbruk – en grön näring på blå åkrar. Strategi 2012–2020. Den uttalade visionen är: En växande, lönsam och hållbar bransch med en etisk produktion. Enligt strategin krävs minskad administrativ börda och tydliga bestämmelser. I den tillhörande handlingsplanen för utveckling av svenskt vattenbruk presenterades åtgärder som skulle bidra till att nå målen och visionen i den nationella vattenbruksstrategin.

Inom ramen för livsmedelsstrategin har regeringen säkerställt finansiering för att genomföra handlingsplanen för utveckling av svenskt vattenbruk. Regeringen beslutade 2017 att 14 miljoner kronor skulle avsättas inom ramen för livsmedelsstrategin för genomförande av handlingsplanen samt att pengarna skulle fördelas på tre år och förvaltas av Jordbruksverket.

I juni 2018 lämnades en halvtidsutvärdering av handlingsplanen i vilken Jordbruksverket framför att handlingsplanens åtgärder har lett till aktiviteter som främjar hållbart vattenbruk. Samtidigt har vattenbruksbranschens utveckling påverkats av många olika faktorer med stor effekt på förutsättningarna för expansion och nyetablering. Domar från mark- och miljödomstolen som ifrågasätter fiskodling i öppna kassar kommer exempelvis att ha en omfattande effekt på hur matfiskodlingen kommer att se ut de närmaste åren. Även tolkningar av vatten- och havsmiljödirektivet i samband med miljöprövningsprocessen har gjort det svårt för nya och befintliga vattenbrukare att få tillstånd för sin verksamhet.

Enligt handlingsplanen ska strategin utvärderas och slutrapporteras 2021. Därefter kan en eventuell uppföljande strategi och handlingsplan tas fram. Jordbruksverket ansvarar för sammanställning och kommunikation av rapporter och utvärdering.

Utskottet har vid flera tillfällen behandlat förutsättningarna för att utveckla vattenverksamheten i Sverige. I betänkande 2017/18:MJU13 Fiskeripolitik anförde utskottet att det svenska vattenbruket har stor utvecklingspotential som bör tas till vara. Utskottet bedömde emellertid att regelverket för vattenbrukstillstånd och därtill själva tillståndsprocessen är behäftade med problem, vilket hämmar möjligheterna till utveckling. Mot denna bakgrund föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att se över de regelverk som reglerar vattenbruk. Riksdagen följde utskottets förslag (bet. 2017/18:MJU13, rskr. 2017/18:182). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat (skr. 2018/19:75).

Regeringen gav i augusti 2018 uppdrag till Jordbruksverket att inom ramen för livsmedelsstrategin kartlägga och utreda förutsättningarna för en förenklad prövning av vattenbruksverksamheter (N2018/04401/FJR). Verket ska analysera hur prövningen av vattenbruksverksamheter kan förenklas samtidigt som miljöskyddet bibehålls och vid behov föreslå ändringar. Myndigheten ska särskilt beakta lösningar som kan vara både produktionsdrivande och miljöfrämjande.

I regeringens beslut om uppdraget konstateras:

För att starta och bedriva vattenbruksverksamhet kan det krävas tillstånd och andra former av godkännanden enligt flera parallellt tillämpliga regelverk. Vilka prövningar som krävs och respektive prövnings omfattning är beroende av bl.a. den aktuella verksamhetens storlek och lokalisering, vilken teknik som ska användas och vilken art som ska odlas. I arbetet med redovisningen av uppdraget ska hänsyn tas till möjliga nya tekniker som är under utveckling inom vattenbruksområdet.

Regeringen anför vidare:

Ny teknik och användningen av andra organismer än traditionella fiskarter ställer högre krav på ett förändrat regelverk för att både kunna öka vattenbruksproduktionen och samtidigt upprätthålla kraven på miljöhänsyn.

Uppdraget skulle ha redovisats senast den 31 december 2019, men myndigheten har fått förlängd tid för redovisning av uppdraget till den 30 april 2020.

Regeringen framhåller att vattenbruket är en framtidsbransch som bidrar till både jobb och tillväxt i hela landet, till att nationella miljömål nås och till att förbättra tillgången till fisk och skaldjur. Enligt regeringen kan en produktionsökning inom vattenbruket öka självförsörjningsgraden av dessa livsmedel och minska sårbarheten i livsmedelskedjan.

I december 2019 gav regeringen i uppdrag åt Jordbruksverket att inom ramen för livsmedelsstrategin genomföra ett antal åtgärder under 2020–2025 för att uppnå livsmedelsstrategins övergripande mål om en ökad livsmedelsproduktion som är hållbar och konkurrenskraftig. Uppdraget syftar till att både utveckla pågående och inleda nya insatser inom främst det strategiska området Regler och villkor, vilket har som mål att utformningen av regler och villkor ska stödja målet om en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja där produktionen ökar (N2019/03241/JL).

En del i uppdraget har formulerats som ett vattenbrukspaket och innebär att Jordbruksverket ska vidareutveckla arbetet för att främja vattenbruket och genom koordinering av den svenska vattenbruksnäringen skapa en långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig livsmedelskedja. Vidareutvecklingen ska särskilt beakta förädlingens och innovationens möjligheter för vattenbruksnäringen samt främja regelförenkling, teknikutveckling och samverkan. Jordbruksverket får för åtgärdens genomförande använda 6 miljoner kronor under 2020. För 2021–2025 beräknas 6 miljoner kronor årligen för åtgärden. Stöd till företag får beviljas i enlighet med förordningen (2018:1500) om stöd för åtgärder inom ramen för livsmedelsstrategin. Därtill avsätts 1 miljon kronor årligen från livsmedelsstrategin för en fortsatt förstärkning av SLU:s utveckling av avelsarbete på fisk.

Vattenbruket ingår även i den nya gemensamma strategi för fiskets framtid som Jordbruksverkets tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten ska ta fram. Den nya strategin, som ska omfatta yrkesfisket, vattenbruket, fritidsfisket och fisketurismen samt nya sektorsspecifika handlingsplaner, ska utgå från en ekosystemansats och bidra till att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin samt En livsmedelsstrategi för Sverige - fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet (prop. 2016/17:104). Strategin ska bidra till en konkurrenskraftig och hållbar livsmedelskedja, särskilt genom att beakta kompetensförsörjning, diversifiering och lönsamhet samt minska antalet arbetsplatsolyckor och dödsolyckor. I arbetet ingår även att beakta forskning och innovation samt besöksnäringens möjligheter. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2021.

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) redovisas att produktionsvolymen av matfisk och musslor i vattenbruk har minskat under ett flertal år. Under 2016 ökade dock såväl produktion som värdet. Under 2017 fortsatte försäljningsvärdet att öka för både matfisk och sättfisk även om produktionsvolymen för matfisk minskade något. Antalet sysselsatta

minskade relativt betydande under 2017i motsats mot tidigare år. Andelen kvinnor inom vattenbruket var dock fortsatt ca 18 procent.

För vattenbruk av fisk, kräftdjur eller blötdjur krävs tillstånd enligt fiskerilagstiftningen. Tillståndet söks hos länsstyrelsen i det län där odlingen ska ligga. Beroende på fiskodlingens foderförbrukning kan det behövas tillstånd för miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken. Havs- och vattenmyndigheten har det nationella ansvaret för tillsynsvägledning om vattenbruk inom miljöbalkens område. I samband med ansökan om tillstånd ställs krav på en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Även smittskyddslagen, djurskyddslagen och livsmedelslagen har regler som rör vattenbruk, i synnerhet fiskodling.

Vattenbruk kan även behöva dispens från strandskyddsreglerna. Verksamhet inom jordbruk, skogsbruk, fiske eller renkötsel kan använda sig av undantaget för areella näringar i strandskyddsreglerna. Andra näringar än dessa omfattas inte av undantaget. Inom fisket ska det som brukas finnas naturligt på fastigheten och fastighetsägaren ska inte behöva särskilda anordningar eller anläggningar för att tillgodogöra sig dem. Detta gör att fiske som gäller skörd av ostron omfattas av undantaget (MÖD 2009:13), men däremot inte mussel-, kräft- eller fiskodling som kräver någon slags anläggning på fastigheten. Att utreda möjligheten att klassificera vattenbruket som en areell näring samt underlättad strandskyddsdispens för att främja utvecklingen av både skaldjursodling och matfiskodling finns med som förslag på åtgärder i den handlingsplan som under ledning av Jordbruksverket tagits fram i samarbete mellan myndigheter, näring, forskning och intresseorganisationer, i syfte att bidra till att nå målen och visionen i den nationella vattenbruksstrategin.

Regeringen tillsatte i juni 2019 en utredning som ska se över strandskyddslagstiftningen (dir. 2019:41). Utredningen är en del av januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna. Utredningen ska föreslå författningsändringar och andra åtgärder som innebär att strandskyddet görs om i grunden genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder, befolkningstätheten och exploateringstrycket varierar i landet. Förslagen ska delvis syfta till att förbättra förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringstryck. Det ska samtidigt finnas ett fortsatt starkt och, om det behövs, förstärkt strandskydd för att värna våra obrutna strandlinjer, tillgängligheten inom allemansrätten och miljön i områden som redan är starkt exploaterade. Utredningen ska lämna in sitt betänkande till Miljödepartementet senast den 30 november 2020.

När det gäller odling av alger i Sverige gäller enligt befintliga regleringar att algodlingar som överskrider 0,3 hektar klassas som en tillståndspliktig verksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Algodlingar kräver därmed en fullständig miljökonsekvensbeskrivning och prövas av mark- och miljödomstolen. Verksamheten ska oavsett storlek alltid anmälas till

länsstyrelsen. Odlingar i strandnära miljöer kräver dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt miljöbalken, från kommunen eller länsstyrelsen. Ska algerna användas till konsumtion ska verksamheten registreras som primärproducent hos länsstyrelsen.

I halvtidsutvärderingen av handlingsplanen för utveckling av svenskt vattenbruk konstateras att utvecklingen av odling av makroalger har tagit fart de senaste åren genom ett antal större projektfinansieringar för forskning och utveckling. Ett exempel är Seafarm, ett gemensamt forskningsprojekt (KTH, Chalmers, Göteborgs universitet, Lunds universitet samt Linnéuniversitetet) där makroalger odlas och används för en mängd olika ändamål i ett kretslopp där allt tas till vara. En viktig del i projektet är att bedöma hållbarheten i systemet, där alltifrån algodlingens effekter på miljön till nyttan i förhållande till kostnaderna ska bedömas.

På uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten presenterade Göteborgs universitet, SLU och Vattenbrukscentrum Norr AB i mars 2018 en rapport som beskriver tillgängliga och möjliga odlingstekniker för odling av vattenlevande organismer i svensk miljö och dessas belastning/påverkan på miljön utifrån naturvetenskapliga aspekter och publicerade data. Sammanställningen ger en beskrivning av tekniker som kan användas i Sverige för odling av vattenlevande organismer (fisk, blötdjur, skaldjur och alger) i sötvatten- och havsvattenmiljöer samt i landbaserade odlingsmiljöer. I rapporten konstateras att teknikutvecklingen inom vattenbruket av miljömässigt hållbara produktionsformer går fort framåt, vad gäller både de mer traditionella öppna systemen och de nyare halvslutna och slutna odlingsystemen. Olika tekniker är lämpliga i olika typer av habitat, men det kan också vara flera tekniker som passar väl in i samma habitat. Vidare varierar den lämpligaste tekniken också beroende på art och storlek på fisken som odlas.

Utskottets ställningstagande

Förutsättningarna för vattenbruk

Enligt utskottet är vattenbruk ett bra exempel på omställning mot ett hållbart brukande av de marina resurserna. Utvecklingspotentialen i den svenska vattenbruksnäringen har vid flera tidigare tillfällen framhållits av utskottet. Behovet av smidigare tillståndsprocesser har särskilt uppmärksammats, och utskottet har välkomnat uppdraget till Jordbruksverket att analysera hur prövningen av vattenbruksverksamheter kan förenklas samtidigt som miljöskyddet bibehålls.

Utskottet anser likväl att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att underlätta utvecklingen av vattenbruket och skyndsamt se över regelverket för att öka graden av vattenbruk. Vattenbruk har en stor potential att skapa jobb och tillväxt i hela landet, samtidigt som dessa företag kan leverera klimatsmart mat. Många företag beskriver att regelverk och tillståndsprocesser i dag gör det dyrt, osäkert och komplicerat att starta vattenbruk i Sverige. Utskottet

anser därför att det är angeläget att finna en snar lösning på de uppmärksammade problemen och att detta bör tillkännages för regeringen.

Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2019/20:601 (SD) yrkande 12, 2019/20:1618 (V) yrkande 2, 2019/20:2666 (M) yrkandena 20, 22 och 23 samt 2019/20:3267 (C) yrkande 25.

Vattenbruk som areell näring

När det gäller vattenbrukets förutsättningar i förhållande till övriga areella näringar och till gällande strandskyddsregler noterar utskottet den utredning som regeringen tillsatt i syfte att se över strandskyddslagstiftningen. I avvaktan på resultatet av pågående arbete i den frågan anser utskottet att motion 2019/20:601 (SD) yrkande 11 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Ålförvaltning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ålförvaltning, specifikt om förbud mot riktat fiske på ål i EU samt om utvärdering av medlemsstaternas nationella ålförvaltningsplaner.

Jämför reservation 16 (M) och 17 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 10 anføres att Sverige bör verka för att EU inför förbud mot riktat fiske på ål inom EU. Ålen är klassad som akut hotad i Sverige, och ett fiskeförbud på tre månader är otillräckligt, enligt motionärerna som anser att inga tillstånd ska ges för ålfiske och att ett totalt moratorium, som även omfattar Sveriges sötvatten, bör införas. Sverige bör även verka för att EU inför förbud mot riktat fiske på ål inom EU.

Enligt kommittémotion 2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10 ska Sverige verka för att EU gör en samlad utvärdering av medlemsstaternas planer för ål. Motionärerna menar att de nationella ålförvaltningsplaner som medlemsländerna jobbar efter inte är tillräckliga. Motionärerna bedömer att det behövs en samlad utvärdering av dessa och att det krävs en gemensam åtgärdsplan som kraftigt minskar ålfisket i EU.

Tidigare behandling och kompletterande uppgifter

Internationella naturvårdsunionen (The International Union for Conservation of Nature, IUCN) bedömer att den europeiska ålen är akut hotad (CR). Den är sedan 2009 upptagen på Citeskonventionens lista över utrotningshotade arter.

EU:s ålförordning (rådets förordning (EG) nr 1100/2007) anger ramarna och målen för medlemsstaternas ålförvaltning. Förordningen ställer krav på att medlemsstaterna ska upprätta nationella förvaltningsplaner vars syfte är att nå målet en utvandring av blankål motsvarande 40 procent av rikets historiskt naturliga blankålsproduktion. Varje förvaltningsplan ska innehålla åtgärder för att uppnå, övervaka och kontrollera uppsatta mål, men val av åtgärder får fastställas utifrån regionala och lokala omständigheter.

Vart tredje år ska medlemsländerna rapportera en utvärdering till kommissionen som beskriver effekten av nationellt genomförda åtgärder. Den svenska ålförvaltningsplanen godkändes officiellt av EU-kommissionen den 14 oktober 2009. Förvaltningsplanen baserar sig på en balans mellan åtgärder i form av reduktioner av fisketryck, förbättrad kontroll, ålyngelutsättningar och förbättrade möjligheter till passage förbi vattenkraftsanläggningar. Planen är adaptiv, vilket innebär att förhållandet mellan åtgärderna kan justeras efter behov.

Som en del av den nationella ålförvaltningsplanen råder det sedan den 1 maj 2007 ett generellt förbud för ålfiske i Sverige, i havet och i större delen av de svenska sötvattenområdena. Det är möjligt att få undantag från ålfiskeförbudet genom att ansöka om ålfisketillstånd hos Havs- och vattenmyndigheten. Tillståndsgivningen är restriktiv i det att man endast kan få tillstånd att fiska ål om man tidigare haft tillstånd att fiska ål, och det är inte möjligt att söka tillstånd för nyetablering av ålfiske. Tillstånd beviljas inte nya ägare vid generationsväxlingar eller när tillståndshavare av någon annan anledning upphör med sitt ålfiske. Ett antal yrkesfiskare har beviljats dispens från förbudet, liksom ett fåtal som fiskar med stöd av enskild rätt. Särskilda tillstånd har beviljats den som bedrivit riktat ålfiske under en referensperiod. Tillstånden ges för ett år i sänder.

Det råder för närvarande inget totalförbud mot allt riktat fiske på ål i EU:s vatten. Vid förhandlingarna i ministerrådet om fiskemöjligheter för 2018 togs beslutet att förbjuda kommersiellt fiske av ål över 12 centimeter, dvs. blankål, i alla EU:s vatten i Nordostatlanten inklusive Östersjön. Förbudet skulle gälla i tre sammanhängande månader mellan den 1 september 2018 och 31 januari 2019. Varje medlemsstat fick besluta om vilken exakt sammanhängande period under dessa fem månader. För Sveriges del beslutade Havs- och vattenmyndigheten om en säsongsstängning mellan den 1 november 2018 och 31 januari 2019. Inga begränsande åtgärder för 2018 omfattade ål som är kortare än 12 centimeter, dvs glasål.

I samband med rådsbeslutet i december 2017 antog kommissionen och rådet även ett gemensamt uttalande om att medlemsstaterna fullt ut ska genomföra sina nationella förvaltningsplaner för ål. Om så är relevant ska de nationella förvaltningsplanerna stärkas genom att ytterligare minska de mänskliga faktorer som påverkar dödligheten under alla stadier av ålens livscykel. I de fall de nationella förvaltningsplanerna inte uppfyller sina mål vad gäller fiskeridödlighet och utvandring, eller om medlemsstaterna inte tillhandahåller tillräckliga uppgifter för att beräkna målnivåerna, ska berörda

medlemsstater vidta åtgärder som har motsvarande verkan som de som överenskommit i förordningen om fiskemöjligheter. Därtill ska medlemsstaterna se över praxis för utsättning av ålyngel samt vid behov förbättra kontrollen av ålfiske. I december 2017 beslöt EU även om en övergripande utvärdering av den befintliga ålförordningen. Under våren 2019 genomförde kommissionen en offentlig samrådsprocess. Utvärderingen pågår för närvarande.

I enlighet med ålförordningen rapporterade Havs- och vattenmyndigheten i september 2018 en utvärdering av nationellt vidtagna åtgärder till kommissionen. Myndighetens sammanfattande bedömning var att beståndspåverkan av det kommersiella ålfisket längs Östersjökusten är i linje med både det kortsiktiga målet i den nationella förvaltningsplanen och det långsiktiga målet för ålförordningen. Myndigheten redovisade även att arbetet under de kommande åren kommer att fokuseras på dels fiskets påverkan inklusive det illegala och orapporterade fisket, dels turbindödlighet i inlandsvatten.

För 2019 års fiskemöjligheter fattade rådet beslut om en fortsatt begränsning i fiskeperioden för ål. Genom bl.a. Sveriges påverkan utvidgades begränsningen till att omfattade inte bara yrkesfiske efter vuxen ål utan alla ålens livsstadier samt fritidsfiske och därmed också alla EU:s vatten i Nordostatlanten. Även för Medelhavet infördes en liknande reglering. För de kommersiella arterna i de fyra största sjöarna där yrkesfiske bedrivs är beståndssituationen generellt god och bedöms vara oförändrad jämfört med tidigare år.

Vid jordbruks- och fiskerådet i december 2019 nåddes en överenskommelse om ett fortsatt förbud för fritidsfiske efter ål samt en fortsatt stängningsperiod för yrkesfiske under 2020. Stängningsperioden gäller i EU:s vatten i Östersjön, Nordostatlanten och Medelhavet och innebär att det under en sammanhängande period på tre månader under ålens vandringsperiod ska vara förbjudet att fiska ål i havet samt i övergångsvatten (s.k. estuarier). Liksom 2019 omfattar regleringen alla ålens livsstadier.

Regeringen har inför förhandlingarna i rådet påtalat att situationen för den europeiska ålen är ytterst alarmerande och att effektiva och paneuropeiska åtgärder behöver vidtas i närtid för att minska den dödlighet för ål som härrör från mänsklig aktivitet under ålens samtliga levnadsstadier. Regeringen anser även att det är ytterst viktigt att kommissionen, utifrån resultaten från den pågående utvärderingen av EU:s befintliga ålförordning och de nationella förvaltningsplanerna, skyndsamt vidtar långsiktiga åtgärder genom en skärpning av EU:s befintliga ålförordning samt särskilt prioriterar uppföljningen och efterlevnaden av de nationella ålförvaltningsplanerna.

I betänkande 2018/19:MJU3 Fiskeripolitik behandlade utskottet frågan om ett totalförbud för ålfiske i svenska vatten. Utskottet konstaterade då att den restriktiva tillståndsgivningen av ålfiskelicenser har resulterat i att påverkan av det svenska fisket efter ål är i linje med både det kortsiktiga målet för den svenska ålförvaltningsplanen och det långsiktiga målet för EU:s ålförordning.

I svaret på en skriftlig fråga från Elin Segerlind (V) om huruvida regeringen avser att verka för att införa ett reduktionsmål i EU för att på så sätt skydda en hotad art som ålen från utrotning anförde statsrådet Jennie Nilsson den 14 januari 2020:

Regeringens övergripande målsättning är att EU:s förvaltningsåtgärder ska vara i linje med den reformerade fiskeripolitikens mål och principer samt att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. I enlighet med rådets förordning (EG) nr 1100/2007 av den 18 september 2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål har Sverige utarbetat en nationell plan för förvaltning av ål. Sverige fick sin plan godkänd av Europeiska kommissionen i oktober 2009. Sedan det generella förbudet mot ålfiske infördes i Sverige 2007 har det svenska fisket av ål minskat med 65 procent. Kommissionen utvärderar för närvarande den europeiska ålförvaltningen, och de nationella förvaltningsplanerna, och vi bör avvakta resultatet. Regeringen anser att det är viktigt att vi får till stånd en helhetslösning med långsiktiga åtgärder för ålen inom hela EU. Eftersom ålen är ett och samma bestånd i hela Europa är återhämtningen beroende av att åtgärder genomförs i alla länder.

Regeringen lämnade i juli 2019 ett uppdrag till Havs- och vattenmyndigheten att i dialog med Jordbruksverket utreda hur ett frivilligt program för återköp av ålfiskerätter kan genomföras. Uppdraget är en del av januariavtalet. Enligt regeringens bedömning skulle ett frivilligt program för inlösen av ålfiskerätter kunna vara en möjlig åtgärd för att ytterligare minska fisket av ål för konsumtion och påskynda processen med att återuppbygga det europeiska ålbeståndet. Redovisningen av uppdraget skulle innehålla en kostnadsberäkning, en analys av beståndseffekter och samhällsekonomiska konsekvenser, inklusive datainsamling från fångster och provfiske, samt även förslag på hur uppdraget kan finansieras och i de fall det krävs också författningsförslag. Havs- och vattenmyndigheten redovisade uppdraget den 29 november 2019. Beredning pågår för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet under flera års tid konstaterat är tillståndet för beståndet av europeisk ål mycket kritiskt. Utskottet har vid upprepade tillfällen framhållit att kraftfulla åtgärder krävs för att beståndet ska tillåtas att återhämta sig. Utskottet delar regeringens bedömning att situationen är ytterst alarmerande och att det krävs effektiva åtgärder för att minska den dödlighet för ål som härrör från mänsklig aktivitet under ålens samtliga levnadsstadier. Utskottet konstaterar att Sverige varit bidragande i arbetet med att utvidga den ursprungliga säsongsstängningen av ålfisket från 2017 till det mer omfattande beslutet från december 2019. Inte desto mindre anser utskottet att det även fortsättningsvis krävs effektiva och EU-gemensamma insatser för att vända den nuvarande trenden. Utskottet noterar att det för närvarande pågår en utvärdering av EU:s ålförordning hos kommissionen. Utskottet instämmer i regeringens uppfattning att denna utvärdering bör leda till en skärpning av det

befintliga regelverket samt att uppföljning och efterlevnad av medlemsstaternas nationella förvaltningsplaner måste prioriteras.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2019/20:1618 (V) yrkande 10 samt 2019/20:2666 (M) yrkande 10.

Övriga fiskefrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motionsförslag om laxdöden i Torne älv samt om behovet av upptag av förlorade fiskeredskap.

Motionerna

Laxdöden i Torne älv

Linda Ylivainio (C) anför i motion 2019/20:1757 vikten av att utreda orsakerna till laxdöden i Torne älv. Enligt motionären behöver staten kraftsamla för att ge sina myndigheter i uppdrag att ta reda på orsakerna till laxdöden. Ett väl fungerande samarbete mellan svenska och finska myndigheter är av avgörande betydelse eftersom laxen förvaltas gemensamt. I den mån resurser för metodutveckling och forskning saknas måste dessa medel tillskjutas.

Spökgarn

I motion 2019/20:2183 av Lars-Arne Staxäng (M) anføres behovet av att verka för en större upptagning av gamla fiskeredskap. Motionären påtalar att fiskeredskap som blivit kvar både på botten och i vattnet däromkring är ett stort problem. De fortsätter att fiska och orsakar på det sättet en betydande fisk- och skaldjursdöd på ett destruktivt sätt. Insatserna för att få bort dessa ”spökredskap” från haven måste öka.

Kompletterande uppgifter

Laxdöden i Torne älv

Torne älv är Östersjöns viktigaste älv för reproduktion av wildlax. Fenomenet med döda och sjuka havslaxar i Torne älv har skapat oro i Finland och Sverige sedan sommaren 2014, då det påträffades mer död lax än normalt i vattenområdet och man noterade mycket hudskador på uppstigande lax. Senast under sommaren 2019 observerades laxar som uppvisade symtom som även avvek från de tidigare, såsom allmän svaghet och passivitet.

Sedan 2016 har Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i samarbete med det finska livsmedelsverket (f.d. Livsmedelssäkerhetsverket Evira) undersökt

orsakerna bakom laxdöden i Torne älv i Finland genom omfattande observationer och provtagningar. Någon entydig orsak som skulle förklara hela fenomenet har inte hittats. Provtagningen bekostades av fiskekortsmedel. Ett flertal faktorer observerades som orsak till laxdöden. Det vanligaste fyndet var hudsår till följd av olika orsaker, men också blödningar i huden och ytliga hudinflammationer var vanligt förekommande i proverna. Vattenmögel som lätt infekterar trasig hud hos fiskar betraktades däremot som en sekundär orsak till laxdöden. Även miljögifter har misstänkts ligga bakom de sjuka laxarna i Torne älv, men några klara indicier för detta har man dock inte fått fram.

Arbetet med att följa hälsoläget för vild fisk genom kartläggning av sjuklighet och dödlighet fortsätter. För att samla in data har SVA skapat en mobilvänlig rapporteringsportal där sportfiskare i hela Sverige kan rapportera in sjuka och skadade fiskar. Av SVA:s årsredovisning för 2018 framgår att mer än 200 rapporter kom in till rapportportalen under året, främst rapporteringar om sjuk och död lax och öring.

I mars 2019 redovisade SVA rapporten Fortsatta undersökningar av laxsjuklighet under 2018 till Havs- och vattenmyndigheten. Rapporten visar att laxarna troligtvis inte har varit påverkade av miljögifter i någon större utsträckning. Ett undantag är indikationen på miljögifter och nybildningen av röda blodkroppar i fisk från Torne älv, vilket bör undersökas vidare. Enligt rapporten avser SVA att fortsätta med rapportportalen och utveckla en generell övervakning av vildfisk i Sverige.

För närvarande genomför Havs- och vattenmyndigheten en översyn av fiskeregleringen i de mest utsatta älvarna. Myndigheten har även gett i uppdrag åt Göteborgs universitet att sammanställa den kunskap som finns om miljö- och hälsobetingad dödlighet, som t.ex. M74 på laxyngel och svampangrepp på vuxen lax, med kunskap om parametrar i miljön som kan förklara denna dödlighet. Sådana parametrar skulle t.ex. kunna vara balansen i ekosystemet, födotillgång, födosöksplatser i havet för olika laxbestånd, naturligt producerade miljögifter, miljögifter i laxens föda, tiaminnehåll och laxens tiaminförbrukning under olika delar av livscykelns och under olika förhållanden.

Spökgarn

Med spökgarn menas förlorade fiskenät och trålar som fortsätter att fånga fisk utan att någon tar hand om fångsten. Förlorade fiskredskap orsakar lidande för djur som fastnar, men kan på lång sikt också hota fiskbestånden. Havs- och vattenmyndigheten beräknar att 100 mil förlorade garn fångar ca 300 ton torsk årligen i Östersjön. Enligt EU:s kontrollförordning 1224/2009 artikel 48 måste fiskare som förlorar sina redskap i havet och inte lyckas bärga dem rapportera förlusten till respektive lands fiskerikontroll inom 24 timmar efter avslutat bärgningsförsök. Rapporterna är viktiga för framtida eventuella bärgningsinsatser.

Att lokalisera och samla in spökgarn ingår i Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram för God havsmiljö 2020. Myndigheten ansvarar för att resurser avsätts och att rätt aktörer integreras i arbetet med att främja en effektiv och hållbar insamling och mottagning av förlorade fiskeredskap samt förebygga förlusten av nya.

I havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 finns pengar att söka för projekt som syftar till att hålla haven rena från förlorade fiskeredskap och marint skräp. Det går att få bidrag till bl.a. draggning, informationskampanjer och inköp av redskap för att samla in spökgarn och annat marint skräp. Bland annat har Håll Sverige Rent med medel från havs- och fiskeriprogrammet genomfört rensningar av spökgarn från botten och vrak i Sverige.

Regeringen beslutade 2017 om en ändring i förordningen (2009:381) om statligt stöd till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) som innebär att typen av projekt som kan få stöd enligt förordningen utvidgas till att även bl.a. omfatta omhändertagande av s.k. spökgarn. Även kravet på grad av medfinansiering sänktes så att stöd kan beviljas för en större andel av ett projekts kostnader. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 2018. Stödet till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) utökades i budgetpropositionen för 2020 enligt regeringens förslag. Riksdagen biföll regeringens förslag (bet. 2019/20:MJU1, rskr. 2019/20:122).

Vidare har Trelleborgs kommun och Region Skåne tillsammans utvecklat ett verktyg för att rapportera in upptäckter av spökgarn samt utförda städinsatser som exempelvis draggningar. Havs- och vattenmyndigheten har tagit över förvaltningen av verktyget och arbetar med att vidareutveckla det.

Utskottets ställningstagande

Laxdöden i Torne älv

Liksom motionären anser utskottet att det är oroande att det trots omfattande provtagningar inte varit möjligt att hittills fastställa någon entydig orsak till förekomsten av döda och sjuka laxar, vare sig i Torne älv eller i andra områden där liknande fenomen observerats. Utskottet noterar dock att Sverige och Finland har ett gott samarbete mellan ansvariga myndigheter och att analyser och fortsatta provtagningar pågår. Den rapporteringsportal som utvecklats är enligt utskottets bedömning ett värdefullt verktyg i detta fortsatta arbete.

Med hänvisning till det arbete som pågår anser utskottet att motion 2019/20:1757 kan lämnas utan vidare åtgärd.

Spökgarn

Utskottet delar bedömningen att förlorade fiskeredskap i haven är ett stort problem och att det är viktigt att åtgärder vidtas. Utskottet konstaterar att det pågår ett antal projekt för att söka upp och bärga s.k. spökgarn, och att finansiering finns tillgänglig såväl i det nuvarande havs- och fiskeriprogrammet som i den utökade satsningen på statligt stöd till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA).

Mot denna bakgrund anser utskottet att motion 2019/20:2183 (M) kan lämnas utan vidare åtgärd.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsförslag som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I motioner från allmänna motionstiden 2019/20 har det väckts förslag som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Detta har gjorts i betänkande 2018/19:MJU3 Fiskeripolitik samt 2018/19:MJU12 Livsmedelspolitik. Riksdagen har beslutat i enlighet med utskottets förslag. Utskottet ser inte någon anledning att nu återigen pröva de motionsyrkanden som tas upp i bilaga 2 och avstyrker därför motionsförslagen.

Reservationer

1. Systemen för nationell fördelning av fiskekvoter, punkt 1 (SD, KD)

av Runar Filper (SD), Magnus Oscarsson (KD), Yasmine Eriksson (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2019/20:34 av Roland Utbult (KD) och
2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 8 och
avslår motion
2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP)
yrkandena 4 och 7.

Ställningstagande

Inom yrkesfisket är det pelagiska systemet med individuella överförbara fiskerättigheter (TFC eller ITQ) en succé. Det har inneburit kraftiga löneökningar, bättre arbetsmiljö, nya båtar m.m. vilket har lockat ungdomar och inneburit en förnyring av yrkesfiskarkåren. Dessutom har förhållandena i fiskberedningsindustrin blivit mycket bättre. Genom långsiktiga kontrakt med yrkesfiskare garanteras ett jämnt flöde av fisk till fabrikena vars drift därför kan vara jämnare, effektivare och lönsammare. En viktig orsak till att systemet fungerat så bra är att det funnits kustkvoter. Det är dags att se över det demersala yrkesfisket så att liknande system som för det pelagiska fisket införs på det området. Vi anser att Havs- och vattenmyndigheten bör få i uppdrag att genomföra en systemförändring som gagnar det demersala yrkesfisket.

2. Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen, punkt 2 (M, C)

av Kristina Yngwe (C), Louise Meijer (M), John Widegren (M), Betty Malmberg (M) och Ulrika Heie (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 32 och avslår motion

2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Medelåldern för yrkesfiskare är i dag hög, och hindren för unga eller nya fiskare som vill etablera sig är mycket höga. Det är dyrt att investera i båt och redskap, det är svårt att få tillstånd och det finns tyvärr lite framtidstro i branschen, inte minst för de mindre, kustnära fiskarna. Vi ser fiskerinäringen som en viktig näring för Sverige och anser därför att regeringen bör vidta åtgärder som underlättar generationsväxling inom yrkesfisket.

3. Generationsväxling och nyrekrytering inom fiskerinäringen, punkt 2 (KD)

av Magnus Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD) yrkande 4 och avslår motion

2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 32.

Ställningstagande

Unga fiskare har i dag svårt att få yrkesfiskelicenser. Havs- och vattenmyndigheten avslår ansökningar om licenser även om dessa tillstyrks av länsstyrelsen (som endast är rådgivande). Detta medför att nyrekryteringen till

yrket stoppas. På sikt kommer det yrkesmässiga kustfisket därmed att försvinna, vilket vore negativt socialt, kulturellt och ekonomiskt. Regeringens regleringsbrev till Havs- och vattenmyndigheten är för otydligt och innehåller för mycket utrymme för tolkningar som ger myndigheten möjlighet att neka nyetableringar av småskaliga och kustnära fiskeriföretag. Vi behöver nu säkerställa att fler unga yrkesfiskare kan starta sin verksamhet. Regeringen bör därför ge Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att i sin licenshantering särskilt beakta behovet av att rekrytera yngre fiskare.

4. Kriterier för nationell tilldelning av fiskemöjligheter, punkt 3 (L)

av Nina Lundström (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 4 och
avslår motion

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP)
yrkandena 1, 3 och 6.

Ställningstagande

Miljövänligt fiske bör premieras genom en högre tilldelning av fiskekvoter. Miljökraven som bör ställas bör t.ex. omfatta vilken typ av bränsle och redskap som används vid fisket.

5. Hållbara fiskemöjligheter, punkt 4 (M)

av Louise Meijer (M), John Widegren (M) och Betty Malmberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 9 och
avslår motionerna

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 4 och
2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 1.1.

Ställningstagande

En hållbar fiskeripolitik förutsätter att det finns tillförlitliga data om fiskbeståndens livskraft. Men det är ett återkommande problem att det saknas tillförlitliga data för beståndens skick, bl.a. för torsken i Östersjön. Vi vill att Sverige ska verka för att EU tilldelar vetenskapliga organ de förutsättningar som krävs för att kunna inhämta nödvändiga data om fiskbestånden. Bl.a. kan det komma att behövas nya vetenskapliga kriterier för att bedöma beståndens storlek.

6. Hållbara fiskemöjligheter, punkt 4 (SD)

av Runar Filper (SD), Yasmine Eriksson (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 4 och
avslår motionerna

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 9 och

2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 1.1.

Ställningstagande

Torskbeståndet i Östersjön är i mycket dåligt skick; det gäller i synnerhet det s.k. Östra beståndet öster om Bornholm. Detta innebär att fisket behöver regleras mycket kraftigt, vilket också sker. Det kan dock tilläggas att inte ens de begränsade kvoterna tas upp, eftersom de kvarvarande torskarna är så små.

Vad gäller åtgärder är stark reglering och om så krävs ett totalt stopp i vissa bestånd, en helt rimlig tanke. Detta ska dock inte hanteras genom omröstning om ett totalt stopp i riksdagen. Frågan är när ett sådant eventuellt stopp skulle kunna hävas. Situationen kan variera mellan olika bestånd. Kvoterna bör anpassas till vad vetenskapen anser vara försvarbart, vilket i praktiken kan innebära ett temporärt stopp för torskfisket i vissa bestånd. Det är av största vikt att rätt kompetens kan reglera exakt hur långt restriktionerna behöver gå och hur länge de behöver vara i kraft. Svensk fiskeripolitik ska utgå från forskningens rekommendationer.

7. Hållbara fiskemöjligheter, punkt 4 (L)

av Nina Lundström (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L) yrkande 1.1 och
avslår motionerna
2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 4 och
2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 9.

Ställningstagande

Haven är jordens hjärta och lungor. Ett myller av liv under ytan är en förutsättning för allas vår näring och luft. Välmående hav är också en förutsättning för att lösa ödesfrågor som världsfattigdomen och klimathotet. Dessvärre hotas världshaven av nedskräpning samtidigt som fiskbestånd hotas av alltför aggressivt fiske. Ska haven kunna fungera som betydande förnybara resurser måste de nyttjas långsiktigt och hållbart genom en ansvarsfull förvaltning. Fisket måste hålla sig inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål.

8. Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden, punkt 5 (M)

av Louise Meijer (M), John Widegren (M) och Betty Malmberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 8 och
avslår motionerna
2019/20:294 av Tuve Skånberg (KD),
2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande
2 och
2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkandena 3–5.

Ställningstagande

Situationen för torsken i östra Östersjön är mycket utsatt. I somras beslutade EU-kommissionen om ett förbud mot kommersiellt fiske i södra och östra Östersjön, det är en nödåtgärd i den gemensamma fiskeripolitiken. Förbudet gäller t.o.m. årsskiftet. Internationella havsforskningsrådet (Ices) rekommenderar att det östra beståndet inte fiskas under 2020. För att återhämtningen för fisken ska bli bättre behövs det skydd för områden där fisken leker och växer upp som är EU-gemensamma. Regeringen bör driva på för detta i EU.

9. Åtgärder med anledning av den rådande situationen för torskbestånden, punkt 5 (V)

av Elin Segerlind (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkandena 4 och 5 samt avslår motionerna

2019/20:294 av Tuve Skånberg (KD),

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande 2,

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 3 och

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 8.

Ställningstagande

Torsken i Östersjön är nära en kollaps. Det totala beståndet är mycket litet, och individerna blir alltmer småväxta och i allt sämre skick. Det finns en rad hot mot torsken.

Tidigare blev Östersjötorsken köns mogen vid en storlek på 40 centimeter men tillståndet i Östersjön gör att torsken nu blir köns mogen redan vid 7 centimeter. Det innebär att Östersjötorsken aldrig riktigt växer till sig eftersom all energi läggs på förökning snarare än tillväxt. Avsaknaden av stora torskarter i ekosystemet innebär att arter som annars regleras av torsken påverkas. De fiskarter som närmast påverkas av och påverkar torsken är sill, skarpsill och plattfisk. Plattfisken är svår att fiska utan att få bifångst av torsk och sillen utgör en av torskens huvudfödor. Därför har bestånden och fisket av dessa arter betydelse även för torsken. Det vore därför lämpligt med ett torskfiskestopp i hela Östersjön samt att fiske på sill/strömming och plattfisk i torskens lekströmmar under lekperioden förhindras.

Även i Västerhavet är situationen svår för torsken. I Kattegatt är läget enligt Ices kritiskt trots att man här har infört ett antal förvaltningsåtgärder där även fiskefria områden ingår. Ices anser att fisket efter torsk helt bör stoppas 2020. De vetenskapliga rekommendationerna för fisket bör följas.

10. Förvaltningsplanen för torsk, sill/strömning och skarpsill i Östersjön, punkt 6 (M)

av Louise Meijer (M), John Widegren (M) och Betty Malmberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkandena 6 och 7.

Ställningstagande

Situationen för torsken i östra Östersjön är mycket utsatt. Det är problem med syrebrist och minskad salthalt och beståndet är hårt utsatt för parasiter. I somras beslutade EU-kommissionen om ett förbud mot kommersiellt fiske i södra och östra Östersjön; det är en nödgärd i den gemensamma fiskeripolitiken. Förbudet gäller t.o.m. årsskiftet. Internationella havsforskningsrådet, Ices, rekommenderar att det östra beståndet inte fiskas under 2020.

För att på allvar komma till rätta med torskens situation behövs en ny flerårig förvaltningsplan för Östersjön. Den måste ta särskild hänsyn till torskens betydelse för ekologin i Östersjön. Beståndet måste uppnå normal tillväxt, storleks- och ålderssammansättning innan den fiskas. Detta måste vara kriterier i en ny förvaltningsplan, där upptaget av sill och skarpsill också anpassas till torskens återhämtning.

11. Trålfiske, punkt 7 (M)

av Louise Meijer (M), John Widegren (M) och Betty Malmberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 17 och
avslår motionerna

2019/20:415 av Solveig Zander (C) yrkande 2,
2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 6 och
2019/20:1780 av Per Lodenius m.fl. (C).

Ställningstagande

Vi vill understryka vikten av ett fortsatt arbete för att utveckla mer selektiva och skonsamma fiskemetoder, vilket prioriterades under den moderatledda alliansregeringens tid vid makten. SLU har sedan 2014 drivit ett sådant projekt, som har fått positiva omdömen, men som löpte ut 2019. Möjligheten att förlänga projektet bör övervägas. I Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) finns det tillgängliga medel för att utveckla och investera i selektiva metoder. En genomgång från Världsnaturfonden visar dock att bara en liten del av de öronmärkta pengarna har använts. Regeringen bör se till att tillgängliga medel används i Sverige.

12. Trålfiske, punkt 7 (V)

av Elin Segerlind (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 6 och
avslår motionerna

2019/20:415 av Solveig Zander (C) yrkande 2,
2019/20:1780 av Per Lodenius m.fl. (C) och
2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 17.

Ställningstagande

Trålfisket har under de senaste decennierna ökat i de djupa delarna av södra Bottenhavet. Det riskerar att påtagligt minska antalet lekmogna fiskar som senare under våren ska leka vid kusten. Förutom att det minskar förekomsten av strömming i kustområdet ger det stora negativa effekter för såväl ekosystemet som det småskaliga fisket. I det området är torsken i betydligt bättre skick än i södra Östersjön, vilket skulle kunna vara ytterligare ett skäl att införa ett förbud.

Regeringen bör verka för att Sverige och Finland gemensamt inför förbud för trålfiske på strömming i Ålands hav och sydvästra Bottenhavet i lämplig omfattning för att stärka det ekologiska systemet och det småskaliga kustfisket. Förslaget är i linje med en förvaltning som tar hänsyn till hela det ekologiska systemet i havet.

13. Fiskerikontroll och efterlevnad, punkt 8 (M, SD, KD)

av Louise Meijer (M), John Widegren (M), Runar Filper (SD), Betty Malmberg (M), Magnus Oscarsson (KD), Yasmine Eriksson (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkandena 3 och 4 samt avslår motion

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Varje medlemsland ansvarar för att dess kvoter inte överskrids. För att garantera att den gemensamma fiskeripolitiken verkligen följs måste EU:s kontrollsystem skärpas. Det handlar både om att säkerställa ett långsiktigt hållbart upptag och om att ge svenska fiskare möjlighet att konkurrera på lika villkor. Den svenska regeringen har ett ansvar för att uppmärksamma EU-kommissionen på regelöverträdelser så att EU-kommissionen kan vidta åtgärder för att se till att det gemensamma regelverket följs.

14. Förutsättningarna för vattenbruk, punkt 9 (S, L, MP)

av Maria Gardfjell (MP), Hanna Westerén (S), Isak From (S), Magnus Manhammar (S), Malin Larsson (S), Marlene Burwick (S) och Nina Lundström (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 12,

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 2,

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkandena 20, 22 och 23 samt

2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C) yrkande 25.

Ställningstagande

Utvecklingspotentialen i den svenska vattenbruksnäringen har vid flera tidigare tillfällen framhållits av utskottet. Behovet av smidigare tillståndsprocesser har särskilt uppmärksammats och utskottet har tidigare välkomnat uppdraget till Jordbruksverket att analysera hur prövningen av vattenbruksverksamheter kan förenklas samtidigt som miljöskyddet bibehålls. Mot bakgrund av att detta uppdrag även omfattar andra organismer än traditionella fiskarter så kan vi förutsätta att den efterfrågade översynen för algodling rymms inom ramen för arbetet.

I fråga om vattenbruksnäringens förutsättningar i förhållande till övriga areella näringar vill vi framhålla att vattenbruk är prioriterad i En livsmedelsstrategi för Sverige – fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet. Målen i strategin syftar till att stärka konkurrenskraften och att all livsmedelsproduktion ska öka. Regeringen har även utformat en handlingsplan för livsmedelsstrategin som innehåller ett fyrtiotal åtgärder som ska bidra till att nå målen. Åtgärderna inom strategin innehåller satsningar på svenskt vattenbruk, avelsarbete, musselkontroll och koordinering av insatser inom vattenbrukssektorn.

Åtgärderna ska vidareutveckla svenskt vattenbruk – vidareutveckla främjandearbetet av vattenbruket genom koordinering av den svenska vattenbruksnäringen för att skapa en långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig livsmedelskedja. Vidareutvecklingen ska särskilt beakta förädlings- och innovationsmöjligheter för vattenbruksnäringen samt främja regelförenkling, teknikutveckling och samverkan.

Det övergripande målet för livsmedelsstrategin är en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Regeringens satsning i livsmedelsstrategin 2020–2025 uppgår till 122 miljoner kronor årligen med en extra satsning 2020 på 114 miljoner kronor. Regeringen har inom ramen för livsmedelsstrategin åtagit sig att fram till 2025 avsätta medel för ett s.k. Vattenbrukspaket med syfte att vidareutveckla den svenska vattenbruksnäringen. Vi ser särskilt positivt på framväxten av entreprenörer inom sektorn som bidrar till livsmedelsproduktion och även bidrar med lösningar på några av de utmaningar branschen har med hållbart fiskfoder, minskad antibiotikaanvändning, smittspridning, genetiska risker. I land-baserade system ser vi särskilt positivt på att cirkulära system utvecklas där gödselvatten kan användas i jordbruksproduktion och därmed begränsa övergödningssystem. Av de satsningar i det så kallade bondepaketet görs en ökad satsning på 7 miljoner kronor årligen på vattenbruk.

Även andra åtgärder inom livsmedelsstrategin underlättar för företagande inom vattenbruk. En checklista på webbplatsen [verksamt.se](https://www.verksamt.se) underlättar för den som vill starta eller driva vattenbruk och till exempel odla fisk, skaldjur och alger. Den digitala lösningen har tagits fram i ett samarbete mellan Jordbruksverket, Tillväxtverket och Livsmedelsverket. Checklistan finns på

den myndighetsgemensamma webbplatsen verksamt.se som samlar information och e-tjänster för att starta och driva företag.

Strandskyddsregler utreds i enlighet med januariavtalet. Det ska vara enklare att få bygga strandnära och skapas bättre förutsättningar för bostäder och näringsverksamhet främst för småföretagare, besöksnäring och gröna näringar i områden med lågt exploateringsstryck.

Det är viktigt att utvecklingen inom vattenbrukssektorn främjas och blir långsiktigt hållbar. En grön och hållbar vattenbruksnäring kan bidra till sysselsättning på landsbygden.

Vattenbruket kommer att ha en central roll i arbetet med den nya gemensamma strategin för den svenska fiskerinäringen som Jordbruksverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten ska ta fram till 2021.

Vi tycker att det är olyckligt att Centerpartiet, Vänsterpartiet, Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna lämnar ett tillkännagivande inom detta område, särskilt med tanke på att regeringen tillsammans med samarbetspartierna redan har beslutat om mer långtgående åtgärder än vad tillkännagivandet bidrar med. Det finns även ett tidigare tillkännagivande angående samma fråga som bereds på Regeringskansliet.

15. Vattenbruk som areell näring, punkt 10 (SD)

av Runar Filper (SD), Yasmine Eriksson (SD) och Staffan Eklöf (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 11.

Ställningstagande

Till Sverige importeras mer fisk och skaldjur än vad som skulle behöva importeras, om de egna möjligheter som finns utnyttjades bättre. Det bör utredas hur kostnaderna för näringsidkare i branschen kan sänkas. Lägre kostnader för näringsidkare skulle öka lönsamheten och bidra till förutsättningar för en varaktig och ekonomiskt bärkraftig industri. En klassificering av vattenbruket som areell näring skulle kunna medföra att olika stödformer blir tillgängliga även för vattenbruk. Regeringen bör ge Jordbruksverket i uppdrag att utreda frågan om klassificering.

16. Ålförvaltning, punkt 11 (M)

av Louise Meijer (M), John Widegren (M) och Betty Malmberg (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10 och
avslår motion

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 10.

Ställningstagande

Den europeiska ålen utgör ett enda bestånd, och dess utbredningsområde sträcker sig över stora delar av Europa. Men mängden unga ålar som ska bygga upp beståndet har rasat sedan 1980-talet, och ålen är nära att utrotas. Ålfiske är nu förbjudet i Sverige, med undantag för vissa yrkesfiskare och specifika vatten. Ålfisket i Östersjön är kraftigt reglerat och har endast marginell påverkan på beståndet. De nationella ålförvaltningsplaner som medlemsländerna jobbar efter är inte tillräckliga. Moderaterna bedömer att det behövs en samlad utvärdering av dessa och att det krävs en gemensam åtgärdsplan som kraftigt minskar ålfisket i EU, dels för att rädda den europeiska ålen, dels för att svenska fiskare ska ha lika konkurrensvillkor som sina europeiska motsvarigheter.

17. Ålförvaltning, punkt 11 (V)

av Elin Segerlind (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V) yrkande 10 och
avslår motion

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Det internationella havsforskningsrådet (Ices) råder till att snarast införa totalt fiskestopp på ål. EU har beslutat att allt fiske på ål i alla vatten ska förbjudas

under en sammanhängande period på tre månader, mellan den 1 augusti 2019 och 29 februari 2020. Förbudet omfattar inte insjövatten. Ett fiskeförbud under tre månader är otillräckligt. Ett totalt moratorium bör i stället införas, och inga tillstånd ska ges för ålfiske. Sverige bör verka för att EU inför förbud mot allt riktat fiske på ål inom EU.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (M)

Louise Meijer (M), John Widegren (M) och Betty Malmberg (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (SD)

Runar Filper (SD), Yasmine Eriksson (SD) och Staffan Eklöf (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (C)

Kristina Yngwe (C) och Ulrika Heie (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller vi de synpunkter som företrädare för vårt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (V)

Elin Segerlind (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 14 (KD)

Magnus Oscarsson (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 14 (L)

Nina Lundström (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2.

I fråga om våra förslag vidhåller jag de synpunkter som företrädare för mitt parti har framfört i tidigare ställningstaganden och i aktuella kommittémotioner men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:34 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en systemförändring bör genomföras för det demersala yrkesfisket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:35 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningar på selektiva redskap för yrkesfisket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:294 av Tuve Skånberg (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa foderfisket i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:415 av Solveig Zander (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder med målsättningen att behålla det kustnära yrkesfisket och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda trålning i Ålands hav och i delar av Södra Kvarken och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:425 av Sofia Nilsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillstånd att fiska ål ska få överlätas på vissa villkor och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:443 av Fredrik Christensson och Sofia Nilsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det regelverk som påverkar förutsättningarna för det kustnära yrkesfisket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:479 av Anders Åkesson m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens ålfisketillstånd ska övergå till att vara överförbara mellan personer och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:494 av Anders Åkesson och Mikael Larsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka forskningen och rådgivningen kring insjöfiske och vattenbruk samt samordna detta vatten- och miljöarbete med de övriga nordiska länderna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:601 av Runar Filper m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta offentliga institutioner prioritera svenskfångad fisk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i högre grad utnyttja tilldelade fiskekvoter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för marknadsekonomiska principer och långsiktigt hållbart nyttjande av fiskevatten verka för en livskraftig svensk fiskerinäring och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvoterna i Östersjön och andra vatten ska anpassas till vad vetenskapen anser vara försvarbart och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte missgynna svenska fiskare inom EU och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för minskad bottenträlning i kustnära vatten och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla regelverket för fiskelicenser och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utveckling av passiva redskap och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för fiskodling i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda omklassning av vattenbruk till areell näring och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reducera den administrativa bördan för vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmuntra fiskutsättning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra miljöförbättrande åtgärder för sportfisket och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla bildandet av fiskevårdsområden och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överlåtelser av ålfisketillstånd bör möjliggöras och att legalt ålfiske bör underlättas och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1112 av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att de möjligheter som EU-regelverket ger, att genom fördelning av fiskemöjligheter stödja fiske som är mer miljömässigt hållbart och bidrar mer till den lokala ekonomin, används fullt ut i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tydliggöra att den avser att arbeta för att fisket på torskens föda, sill och skarpsill, stängs i torskens reproduktions- och tillväxtområden under en femårsperiod till att börja med och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den nationella fördelningen av fiskemöjligheter i högre grad ska bidra till en utveckling där fisket ger en betydligt större procent lokala landningar i Sverige av konsumtionsfisk och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att det finns en ökad flexibilitet i det kustnära fisket, ett kombifiske, där det är tillåtet för de småskaliga kustfiskarna att fiska på fler arter, inklusive pelagiska arter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en väl fungerande övervakning så att vi med betydligt större säkerhet än i dag vet att nuvarande och kommande bestämmelser om mängden fisk som får fiskas upp av svenska licensinnehavare efterlevs, både det som lossas i andra länder och det som lossas i Sverige, och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta vara på möjligheten att använda tidigare efterlevnad av bestämmelser som ett kriterium vid fördelning av fiskemöjligheter och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda förutsättningarna för avgifter för pelagiskt fiske och användning av intäkterna för att stärka fiskeriförvaltning och insatser för det småskaliga, kustnära fisket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1232 av Heléne Björklund (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samma regler ska gälla alla länder runt Östersjön för yrkesfisket efter lax och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1248 av Heléne Björklund (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen både nationellt och inom EU ska arbeta för att stärka det småskaliga kustnära fiskets villkor för att vi ska få levande kustsamhällen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1449 av Michael Anefur (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om traditionellt ålfiske och rätten att överlåta fiskerätten till nästa generation ålfiskare och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1618 av Elin Segerlind m.fl. (V):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Jordbruksverket ett förlängt uppdrag att arbeta med förslag på hur hållbart vattenbruk kan utvecklas i våra kustsamhällen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att ett nödstopp för torskfisket förlängs samt utvidgas till att gälla för hela Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att fiskestopp införs på sill, skarpsill och plattfiskar i torskens lekområden under lekperioden i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva krav på att det kommersiella fisket på torsk i Kattegatt stoppas under 2020 och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att Sverige och Finland gemensamt inför förbud för trålfiske på strömming i Ålands hav och sydvästra Bottenhavet i lämplig omfattning för att stärka det ekologiska systemet och småskaliga kustfisket och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för ett förbud mot icke-skonsam bottentrålning inom EU och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på åtgärder som fasar ut skadliga fiskemetoder på kritiska fiskbestånd samt premierar passiva fiskeredskap och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör införa ett förbud för riktat fiske på ål och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU inför förbud mot riktat fiske på ål inom EU och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1757 av Linda Ylivainio (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att utreda orsakerna till laxdöden i Torne älv och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1780 av Per Lodenius m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta och samordna åtgärder vad gäller Östersjöns miljö och fiske enligt motionens intentioner och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1980 av Lars Hjälmered (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett särskilt myndighetsuppdrag för regelförenkling och minskad administrativ börda på fiskeområdet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2007 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla arbetet med sjöpungrar och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2105 av Lina Nordquist och Joar Forssell (båda L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av villkoren för kustfisket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2183 av Lars-Arne Staxäng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en större upptagning av gamla fiskeredskap som ligger i våra hav och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2666 av Louise Meijer m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att alla medlemsstater i EU ska respektera den gemensamma fiskeripolitiken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att EU:s fiskeripolitik följer vetenskapliga rekommendationer om ett långsiktigt hållbart fiske och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att uppföljningen av EU:s kontrollprogram ska skärpas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen vid behov ska uppmärksamma EU-kommissionen på regelöverträdelser i anslutning till den gemensamma fiskeripolitiken och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att det finns fleråriga förvaltningsplaner för fiske utifrån maximalt hållbart uttag 2020 och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att den nuvarande förvaltningsplanen för torsk, sill och skarpsill i Östersjön utvärderas och uppdateras så snart som möjligt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upptaget av sill och skarpsill måste anpassas till torskens återhämtning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att det införs EU-gemensamma fredningsområden där fisken leker och växer upp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU ger relevanta vetenskapliga organ de förutsättningar som krävs för att kunna inhämta nödvändiga data om fiskbestånden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU gör en samlad utvärdering av medlemsstaternas planer för ål och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer hållbara fiskepartnerskapsavtal genom bättre uppföljning och sänkt subventionsgrad och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta arbetet med att förenkla regler och minska den administrativa bördan för fisket och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i EU ska verka för att landningsskyldigheten efterlevs i samtliga medlemsländer och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att implementeringen av landningsskyldighet i Sverige inte bör medföra nationella särregler med negativa konsekvenser för svenska aktörer på fiskets område och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverken för överlåtelse av fiskerätter bör göras mer tillåtande och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av ett fortsatt arbete för att utveckla och implementera mer selektiva fiskemetoder och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att bottentrålning ersätts av mer selektiva fiskemetoder och att därför avsedda medel i Europeiska havs- och fiskerifonden används och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra generationsskiften i det småskaliga fisket och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om värnandet av det småskaliga kustfisket och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt implementera ett nytt regelverk för algodling och undanta verksamheten från tillståndsplikt i miljöbalken på samma sätt som gäller vid odling av fisk, musslor och kräftor och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att HaV bör få i uppdrag att systematiskt analysera de miljömässiga och akvatiska effekterna av vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt se över och underlätta tillståndsprocesser för att öka graden av vattenbruk i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2747 av Tina Acketoft m.fl. (L):

- 1.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att havet är en stor resurs som måste nyttjas långsiktigt hållbart genom en ansvarsfull förvaltning och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser ansvarsfull förvaltning av fiskebestånd

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fisket måste hållas inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hur miljövänligt fiske bör premieras och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer forskning om och utveckling av selektiva och mer miljövänliga fiskeredskap och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklaringsarbetet för fisket och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2761 av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bottenträlning och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3081 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ålfiske och ålfiskeföretagares möjlighet att överlåta sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3162 av Runar Filper (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minimimåttet för fångade flodkräftor och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3230 av Markus Wiechel och Lars Andersson (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av kontrollen av importerad odlad fisk och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3267 av Kristina Yngwe m.fl. (C):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa ett hållbart nationellt fiskepolitiskt program och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skrivningarna om nya livsmedel i miljöbalken och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att underlätta utvecklingen av vattenbruk och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för ett hållbart fiske globalt och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndighetsförslagen om elektroniska loggböcker och andra elektroniska lösningar bör ses över i syfte att förbättra fiskbestånden i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beslut om fiskekvoter bör tas efter vetenskapliga rekommendationer och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för utkastförbudets efterlevnad inom EU-samarbetet och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten till regional förvaltning av fiskekvoter som involverar

lokala och regionala aktörer i större utsträckning utreds, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hänsyn bör tas till kustsamhällenas utveckling samt samhällsnyttan vid fördelningen av kvoter i det pelagiska respektive demersala fisket och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förnyring och generationsväxling inom fiskekåren och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3361 av Tina Acketoft m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fisket måste hålla sig inom ramen för vetenskapliga bedömningar av vad bestånden tål och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3408 av Magnus Oscarsson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de för fisken viktigaste lekområdena ska stängas för fiske under hela lekperioderna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om känsliga fiskeområden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera regelförenklingsarbetet inom fiskerinäringen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler unga yrkesfiskare ska kunna starta sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att, i syfte att utveckla fisketurism och annat småskaligt fiskeföretagande, bilda fiskevårdsområden i sådana vatten där fritt handredskapsfiske nu råder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att överföra ålfisketillstånd mellan generationer och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Havs- och vattenmyndigheten bör få i uppdrag att genomföra en systemförändring som gagnar det demersala yrkesfisket, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
14. Motioner som bereds förenklat		
2019/20:35	Roland Utbult (KD)	
2019/20:415	Solveig Zander (C)	1
2019/20:425	Sofia Nilsson (C)	
2019/20:443	Fredrik Christensson och Sofia Nilsson (båda C)	
2019/20:479	Anders Åkesson m.fl. (C)	
2019/20:494	Anders Åkesson och Mikael Larsson (båda C)	
2019/20:601	Runar Filper m.fl. (SD)	1–3, 5–9, 13, 14, 16 och 17
2019/20:1232	Heléne Björklund (S)	
2019/20:1248	Heléne Björklund (S)	
2019/20:1449	Michael Anefur (KD)	
2019/20:1618	Elin Segerlind m.fl. (V)	7–9
2019/20:1980	Lars Hjalmered (M)	1
2019/20:2007	Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD)	3
2019/20:2105	Lina Nordquist och Joar Forssell (båda L)	3
2019/20:2666	Louise Meijer m.fl. (M)	1, 2, 5, 11–16, 18 och 19
2019/20:2747	Tina Acketoft m.fl. (L)	3, 5 och 6
2019/20:2761	Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD)	32
2019/20:3081	Maria Malmer Stenergard m.fl. (M)	1
2019/20:3162	Runar Filper (SD)	
2019/20:3230	Markus Wiechel och Lars Andersson (båda SD)	
2019/20:3267	Kristina Yngwe m.fl. (C)	23, 24 och 26–31
2019/20:3361	Tina Acketoft m.fl. (L)	10
2019/20:3408	Magnus Oscarsson m.fl. (KD)	1–3, 5 och 6